

Jó Pajtás

József Attila:

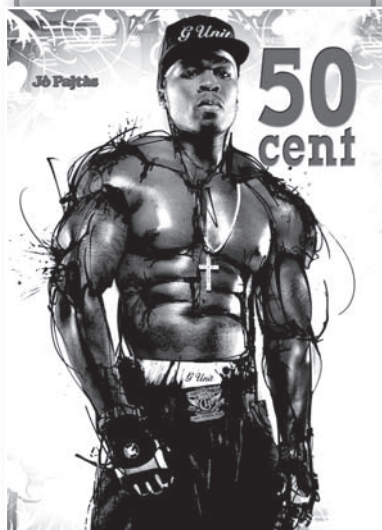
Szeretném, ha vadalmafa lennék

(Gombos Roberta szabadkai tanuló rajza)

**A jövő heti Jó Pajtás
címlapja és posztere**

A hét fotója

Vanha Herra, vagyis finn-
ből magyarra fordítva:
„az öreg úr” Raahe város
büszkesége. A világ első bú-
várruhájának mondott fel-
szerelést Johan Leufstadius
(1795–1867) tengerészkapitány,
kereskedő és hajótulajdonos
adományozta a Raahei Tengerészeti
Múzeumnak. A donátor papírjai
szerint a ruha borjúbőrből készült
valamikor a 18. században. Mintájául
feltehetően az az 1727-ben készült
vázlat szolgált, melyet ma a Svéd Állami
Levéltárban őriznek, s amely egy
külsőjében ehhez igen hasonló,
ám fémlemezektől álló búvárruhát
ábrázol.

A 18–19. században Raahe
Finnország forgalmas kikötővárosa
volt, egyúttal a Bothnia-öböl hajóépítési
központja, ahol a búvárok munkájára
minden bizonnyal nagy szükség volt.

**A világ legöregebb
búvárruhája**

Petőfi Sándor

Nem megyek én innen sehova...

*Nem megyek én innen sehova,
Noha sorsom itten mostoha;
Hát ha volna még mostohább is,
Nem maradnék-e itt tovább is?*

*Nagyon kedves nekem ez a hely;
Elmegy majd a tavasz, menjen el,
Elmehet a nap, a csillagok...
De én nem mék, én itt maradok.*

*Fa vagyok én, lelke a gyökér,
Gyökér nélkül a fa meg nem él;
S hogy téphetném azt ki földéből,
Idevaló mátkám szivéből?*

*Azért nem mék innen sehova,
Noha sorsom igen mostoha;
De ha volna még mostohább is,
megmaradnék itten tovább is.*

Debrecen, 1843. december

Kedves versem

Számtalan kedvenc versem, verssorom, prózai szövegrészletem van. Munkánk során egy-egy művet többször is el kell olvasnunk, mégis mindig felfedezünk valami újat ugyanabban a szövegben.

A tanításban eltöltött idő múlásával gyakran előfordul velem, hogy arcokat, hangulatokat kapcsolok néhány verssorhoz. Így van ez egyik kedvencem: Petőfi Sándor *Nem megyek én innen sehova* című versével kapcsolatban is.

Néhányszor „átsuhantam” már e vers fölött, mire első tanítási óráim egyikén egy ötödikes kisfiú megkérdezte tőlem, hogy elszavalhatna-e egy Petőfi-verset, mivel Petőfiről tanultunk éppen... Mintha útravalóul szánta volna nekem ezeket a sorokat akkor...

Azóta hosszú, kacskaringós utat kellett bejárnom, miközben megtapasztalhattam a gyökértelenség állapotát, de ugyanakkor a mostoha sorsot is a szülőföldön.

Nem tudom, én tudtam-e annyit adni annak a lelkes bánáti közösségnek, bár tanítani mentem oda, mint amennyit én kaptam tőlük azokban az „embert próbáló” időkben, ami számomra egybeesett a pályakezdetéssel, a „szármalással”, az önállósodással, a felelősségvállalással, a teljes kilátástalansággal és a szerelemmel.

A kérdés sajnos továbbra is sok fiatalnak okoz fejtörést még ma is ebben a térségben: menni vagy maradni.

Brindza Ildikó,

a doroszlói Petőfi Sándor iskola magyartanárja

Hova, merre tovább?

Senki sem mondhatja, hogy könnyű a nyolcadikosok dolga: pályát kell választaniuk. Elvárják tőlük, hogy kitűnő bizonyítványuk legyen, mert csak így van esélyük, hogy fölvegyék őket a középiskolába. S addig mennyi izgalom, hogy sikerül-e?! Megvalósul-e a kitűzött cél? Valahol olvastam: „Az élet egyikünk számára se könnyű, de hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, s hogy ezt a valamit bármi áron el kell érünk.” Titkon mindannyian bízunk benne, hogy elértek.

Az **Óbecsei Petőfi iskolában** is nagy az izgalom, készülnek a fölvételre, már szinte mindenki eldöntötte, melyik iskolába akar iratkozni. **Benák Erzsébet** és **Szűcs Budai Engelbert** magyartanárok diákjai szívesen mesélnek arról, mi az, amiben tehetségesek, milyen pályát választottak: **Bálint Beáta, Acsai Alexander, Cseszák Zsombor, Szerda Klára, Bennárik Anna, Péter Diana, Varga Sarolta, Juhász József, Rókus Zoltán** és **Rókus Ármin**.

– Már eldöntöttem, hogy Zentára megyek egészségügyi középiskolába – jelenti ki Beáta –, mert régi vágyam, hogy fogorvos legyek. Mivel Óbecsén csak közgazdasági középiskola meg gimnázium van, ezért megyek Zentára. Elterveztem, hogy magánrendelőm lesz, s egész nap fogadom a pácienseket. Ha valakinek reggel hat órakor megfájdul a foga, fogadni fogom. Még hétvégén is a betegek rendelkezésére állok majd.

Sarolta is fogász szeretne lenni. Hasonlóan, mint Beáta rendelőről álmodozik:

– Az általános műveltséget adó gimnáziumba megyek – kezd a mesélésbe Sarolta –, s mivel itt helyben van, nem kell utaznom. Egyetemre mindenképpen iratkozom, mert fogász szeretnék lenni. Lesz majd nekem is privát rendelőm.

– Újvidékre megyek szintén egészségügyi középiskolába – mondja Anna –, a tesóm is oda jár, sokat mesélt már erről az iskoláról, s nagyon megtetszett. Én is magyarul fogok majd tanulni. Igaz, nemrég még szerbtanárként akartam lenni, mivel anyukám szerb, s jól tudok szerbül.

– Informatikára akarok menni itt Óbecsén – veszi át a szót Alexander –, ugyanis nagyon megszerettem a számítógépet. Az iskolában is tanulunk a komputeren dolgozni, s nagyon megkedveltem. Ez lesz számomra a legjobb pálya, mert ehhez értek a legjobban.

Zsombor kis hegedűművész. Csak hallatának, hogy hegedűl!

– Gondolkoztam már azon, hogy népzenei pályára megyek – magyarázza –, de mivel csak Békéscsabán van ez a szak, meg azt is hallottam, hogy nagyon nehéz oda bejutni, úgy döntöttem, Adára iratkozom informatikára. Magyarul fogok tanulni, s gondolom, nem lesz nehéz. Emellett hobiból továbbra is muzsikálok a kultúrkör zenekarában.

– Azt hiszem, én is azért döntöttem úgy, hogy Óbecsén tanulok tovább – vallja be Diana –, hogy továbbra is táncolhassak a kultúrkör tánccsoportjában. Építészeti középiskola Újvidéken van, de én az itteni közgazdasági iskola adminisztrátor szakára iratkozom majd, mert belsepítész szeretnék lenni.

Klára meg riporter lesz. Tetszik neki ez a munka, s azt hiszem, szükség is lesz rá. Biztonyára a Jó Pajtás szerkesztőségében is szívesen vennék, ha az iskola befejeztével írna a kedvenc lapjának.

– A gimnáziumban folytatom majd a tanulmányaimat – mondja lelkesen –, persze, ha sikerül a fölvételei. Sikerülnie kell, mert már javában készülünk. Már kiskorom óta az a vágyam, hogy riporter legyek.

Józsai már tud mosógépet, villanytűzhelyet, hűtőt és más gépeket is javítani. Neki

már nem is kellene iskolába menni, hogy megtanulja.

– Igen, a barátom szerzett a szeméttelről mosógépet, villanytűzhelyet – meséli –, s megtanított, hogy kell megjavítani. Mikor megjavítottuk, eladtuk. Otthon is, ha valami elromlik, megjavítom. Villamossági középiskolába megyek itt Óbecsén, mert szeretem és tudom is a gépeket javítani.

Rókus Zoli már kész színész. Csak hallottátok volna, hogy szavalt az iskolanapi műsoron! Különböző olvashattátok a Jó Pajtásban is, hogy tavaly a szabadkai versenyen a Himnusz szavalta és első helyezést ért el. Nincs olyan műsor, ahol ő ne lépne föl!

– Hát igen, színész szeretnék lenni – mondja –, de előbb itt, Óbecsén el akarom végezni a gimnáziumot. Újvidéken vagy Magyarországon tanulok majd tovább a színiakadémián.

Ármin is szavalt az iskolanapi műsoron, de őt a számítógép jobban vonzza, mint a színészet.

– Igen, szeretek szavalni – tudjuk meg tőle –, de Adára iratkozom majd az elektronika szakra. Már tudok programokat készíteni, ehhez van tehetségem, úgy gondolom.

Szorítunk nektek, sikerüljön a fölvételei, hogy utána abba az iskolába mehessetek, amelyikbe szeretnétek.

Korok, stílusok, divatok

Miben érzi jól magát a fiatalság?

Minden kornak megvoltak a sajátos jegei, főleg az öltözéket tekintve, s ez ma sincs másként. Akármennyire is nem követjük a divatot, az, hogy jól nézzünk ki és alkalomnak megfelelően legyünk felöltözve, igenis fontos. Ha nem is tudatosan, de megnézzük, mit viselnek mások, s sokszor az öltözéke alapján alkotunk képet magunknak az illetőről. Ha valaki túl vad vagy extravagáns ruhákban jár, kicsit talán tartunk tőle, vagy ha nagyon ódivatú az öltözék, az szürke kisegér benyomását kelti bennünk, még akkor is, ha azt állítjuk, nem a ruha teszi az embert. Figyelünk arra is, milyen a cipőnk, frizuránk, és a különböző kiegészítők is fontos részei megjelenésünknek. A **szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola** tanulói, a hetedik **Weiss Ingrid, Kórász Dina, Miotov Konor** és **Pracity Dejan**, valamint a nyolcadikos **Hevér Zoltán, Krekity Szilvia** és **Škravan Krisztina** mesélt arról, vajon számít-e hogyan öltözködünk, s hogy ők mennyire követik a divatot.

– Bizonyos szempontból fontosnak tartom a divatot és igyekszem követni is, de persze vannak fontosabb dolgok is – válaszol elsőként Szilvia. – Jobban szeretem a sötét színeket, a rockos stílust, legtöbbször farmernadrágot és sportcipőt hordok, míg az élénk színek és a szoknya nagyon távol áll tőlem. Persze azért igyekszem alkalomnak megfelelően felöltözni, mert ami illik a városba, az az iskolába nem való, ezért a suliba visszafogottabb ruhákba járok. Főként a barátnómmal vásárolok, az ő véleményére támaszkodok, és az arra is ügyelek, hogy a színek is összhangban legyenek.

– Próbálom követni a divatot, és úgy öltözni, ahogy nekem tetszik. Szeretek lazábban öltözködni, például a lógós farmerek nagyon tetszenek, és csak akkor húzok elegánsabb ruhát, ha az alkalom megköveteli, de nem szívesen, mert nagyon felnőttes. Anyukám próbál időnként beleszólni, de legtöbbször rám hagyja, és kiharcolom magamnak, hogy azt vegyék meg, amit én szeretnék. Szerintem a fiúknak ugyanolyan fontos, hogy divatosan öltözzenek, és a színeknek is jelentőségük van – mondja Dejan.

Konor szerint bizonyos alkalmakkor igenis fontos, hogy miben jelenünk meg. – Az iskolába és városba is hasonlóan módon öltözök fel, de figyelni szoktam, mit viselek, vagyis hogy kényelmes legyen és jól is nézzen ki. A sportosabb öltözéket kedvelem és nem tartozom azok közé, akik kendőt, csuklódíszeket vagy fülbevalót hordanak, de szerintem ez még belefér az iskolai megjelenésbe. Jobban szeretek egyedül vásárolni mind a piacon, mind a városban, mert akkor azt vehetem meg, ami nekem tetszik.

– Követem a divatot, de ez a mostani nem nagyon tetszik, inkább a saját ízlésemhez mérten vásárolok – mondja Krisztina. – Jobban szeretem

Ingrid, Dina, Szilvia, Krisztina, Zoli, Konor és Dejan

a kényelmet, és próbálok olyan ruhákat összeválogatni, ami jól néz ki és mindenhez illik, de például a rózsaszínt nem szeretem. A testvéremmel szoktam vásárolni, és az is jó, hogy mindig mondja a véleményét a kinézetemről. Olyankor öltözök fel szebben, ha szükséges, például ha vendégségbe megyünk.

A társaságban Dina és Zoli hord szemüveget. Mivel ma már a különböző szemüvegeretek is a divat szerves részét képezik és óriási a választék, ezért fontos, milyen alakú és színű keretet viselünk. Erről Dina mesélt bővebben.

– Azon túl, hogy muszáj szemüveget hordanom, igyekeztem olyan keretet kiválasztani, ami tetszik, jól áll, illik a stílusomhoz és a színe is olyan, hogy bármilyen ruhát felvehetek mellé. Ezek fontos szempontok. Egyébként nem nagyon követem a divatot, próbálok a saját ízlésem szerint öltözködni. Főként a feketét szeretem, amit pirossal vagy szürkével párosítok, szeretem a farmert és a sportcipőt is, de szoknyát egyáltalán nem hordok. Anyukám azt szeretné, ha inkább ingeket viselnék, de nem nagyon hagyom magam, ezért vásárolni is inkább a barátaimmal megyek. Kiegészítőként pedig gyűrűket, karpercet vagy nyakláncot szoktam hordani.

– Szerintem sem mindegy, hogy mit viselünk, a határokat be kell tartani az iskolában és más helyeken is – mondja Zoli. – Figyelemmel kísérem a divatot, és bár nem mondhatom, hogy nem tet-

szik, igyekszem megmaradni a saját stílusomnál. Főként farmernadrágot és sportcipőt hordok, otthon pedig szabadidőruhában vagyok, lazábban. Az ünnepélyesebb öltözék sem zavar, ha illik az alakomhoz. Ha ünnep van, adjuk meg a módját. A szüleim természetesen beleszólnak a ruhatáramba, de általában a testvéremmel szoktam vásárolni, ő pedig rám bízta a választást. Főként a feketét kedvelem, de igyekszem más színeket is összeválogatni.

Ingrid szerint sok olyan dolog van, ami nem illik bele az iskolai mindennapokba. A nagy és feltűnő színű körmök, miniszoknya, rövid felsők, ami nem takarja a vállakat vagy hasat, és a túl modern frizura vagy festett haj sem mindig elfogadható. – Úgy gondolom, hogy a zenei stílusunk nagyban befolyásolja az öltözködésünket is, úgy színben mint fazonban. Például egy rocker nem hord rózsaszín ruhákat. Én szeretem változtatni a stílusokat, egyszer szoknyát hordok kiscipővel, máskor sportosan vagyok felöltözve, de a virágos motívumokat is kedvelem.

A divathoz persze még nagyon sok minden hozzátartozik, a legfontosabb mégis az, hogy tisztán, rendezetten és az alkalomhoz illően jelenjünk meg, akárhová is megyünk. Igaz ugyan, hogy nagyon is számít, mit viselünk és mennyire érezzük benne jól magunkat, mégiscsak igaz a mondás: Nem a ruha teszi az embert.

Kép és szöveg: Sztójánovity Livia

Az ókeresztény művészet

A Nyugat-Római Birodalom a népvándorlások és belső társadalmi problémák következtében az 5. században összeomlott. Az új világnézet legfőbb irányítója az egyház volt, amely a műalkotásokon keresztül vallásos alázatra és a felsőbb hatalom tiszteletére nevelte a népet.

Az ókeresztény művészet első emlékei a keresztényüldözések korából maradtak ránk, amikor a hívek katakombákban gyülekeztek, melyek falait díszítették. Az ábrázolások többnyire szimbolikusak voltak, jelképeik (galamb, szentlélek, bárány, keresztény hívők stb.) az új hit igazságait voltak hivatva kifejezésre juttatni. A katakombák művészetéről elsőként Onofrio Panvinio (Ágostonrendi atya) tett említést a 16. században.

A kereszténység első évszázadaiból nem maradt ránk egyetlen templom sem, tehát amikor 313-tól a kereszténység engedélye-

zett vallássá vált, elkezdődtek az építkezések. Az egyház első vezetői a bálványimádás veszélye miatt nem nézték jó szemmel a szobrászatot, így az jelentéktelen szerepet kapott a művészetekben. Ami mégis ránk maradt, magán viseli a római művészet stílusjegyeit. Ilyen a Jó Pásztor márványszobra, amely jelképesen Krisztust jeleníti meg.

A kor művésze csak fokozatosan tudott elszakadni a római művészet hagyományaitól, ezt mutatják a templomokat díszítő mozaikképek, elefántcsont faragványok és a szarkofágokat díszítő domborművek.

A népvándorlás kori népek művészete mindenekelőtt díszítő jellegű. Az ékszereken, használati tárgyakon, fegyvereken állati vagy növényi formákat magukba foglaló bonyolult szalagminták jelennek meg. Ezek a díszítések a kereszténység elterjedésével kódexek lapjain, egyházi ötvöstárgyakon stb. éltek tovább.

A Jó Pásztor szobra

A román kori művészet

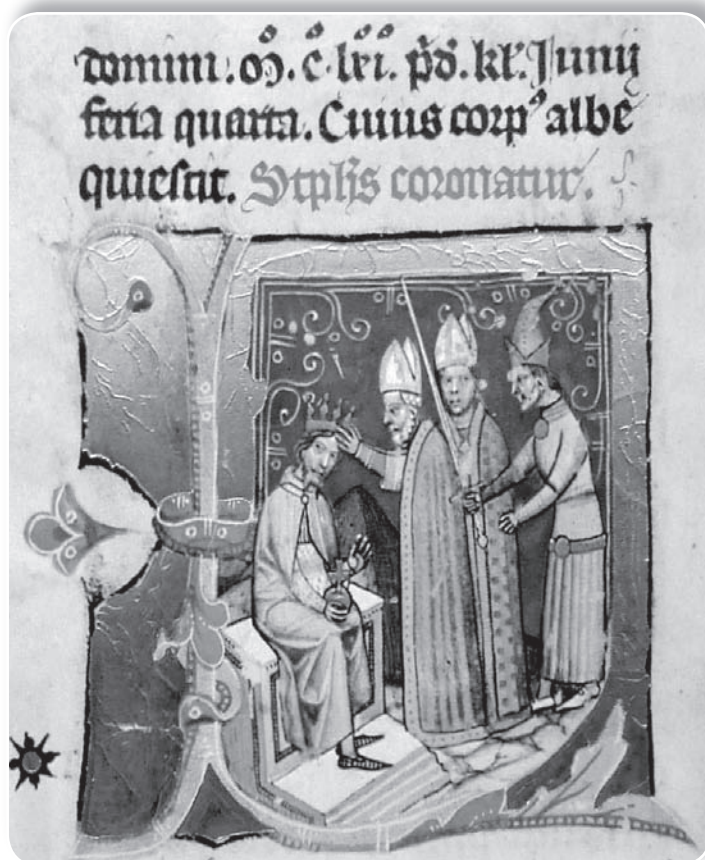
Ezt a fogalmat egy francia művészettörténész használta először 1824-ben. A kifejezés a román nyelvek (olasz, spanyol, francia) kialakulására és az ókori római művészethez való kapcsolódásra utal.

A tulajdonképpeni középkor első, a keresztény hitet szolgáló stílusának kialakulása a 8. századra, ám virágkora 1050–1150 közé tehető.

A középkorban az egyes művészeti ágak az építészet szolgálatában álltak. A szobrok és a festmények feladata a keresztény tanok hirdetése volt az írni, olvasni nem tudó tömegek számára. A templomok szobordíszje általában néhány fontos helyre összpontosult: a bejáratra, az oszlopfőkre, az olvasópultra, a párkányokra, ajtóbélletekre és a boltozatok homlokivére. A szobrászat alapvető jellemvonása, hogy az alakok környezetét részletesen nem ábrázolja, az egyszerű figurákat tipikus mozdulatokban, szimbólumokkal látta.

A kor kézműveseinek kiemelkedő alkotásai az oltárelőlapok, keresztek, gyertyatartók, kelyhek, pástorbotok és könyvtáblák. A bronzon kívül drágakővel, zománccal és elefántcsonttal is dolgoztak.

A kor fontos művészeti ága a templomokat díszítő monumentális falfestészet és mozaikművészet. A hátteret, akárcsak a festészetben, elhanyagolják. A figurákat egyértelmű mozdulatokban, stilizált arccal, hangsúlyos kezekkel ábrázolják. A festészet műfajba tartozik a könyvfestészet, azaz a liturgikus könyvek színes miniatúrákkal, iniciaisokkal (kézirat nagy, díszes betűje) való díszítése.

Iniciálé

Hajny kérésére

Nico Rosberg

A Formula-1 előtt

Nico Rosberg autóversenyző családba született, hiszen édesapja Formula-1-es világbajnok volt. Hatévesen ült először gokartba és 11 éves korától versenyzett. 2000-ben második helyezett lett a Formula-A gokart Európa-bajnokságban. Ezzel egy időben néhány Forma-Super A futamon is részt vett.

2002-ben váltott autókra a német Formula-BMW sorozatban és rögtön meg is nyerte a bajnokságot. Még ebben az évben (mindössze 17 évesen!) lehetőséget kapott a Formula-1-es BMW-Williams csapatától, hogy tesztelje autójukat, s ezzel Nico Rosberg lett a legfiatalabb versenyző, aki valaha Formula-1-es autót vezetett.

2003-ban és 2004-ben a Formula-3-ban versenyzett édesapja csapatában, majd 2005-ben a GP2 so-

orozatba ment a Nicolas Todt (Jean Todt fia) tulajdonában lévő ART Grand Prix csapathoz. Akárcsak annak idején a Forma-BMW-ben, itt is azonnal bajnok lett, legyőzve a sokra tartott finn Heikki Kovalaint.

Ezzel az eredménnyel Nico bebizonyította, hogy nem csupán neve miatt érdemes rá odafigyelni és 2005 novemberében bejelentették, hogy a következő szezonra leszerződöttette Formula-1-es csapatába a Williams istálló.

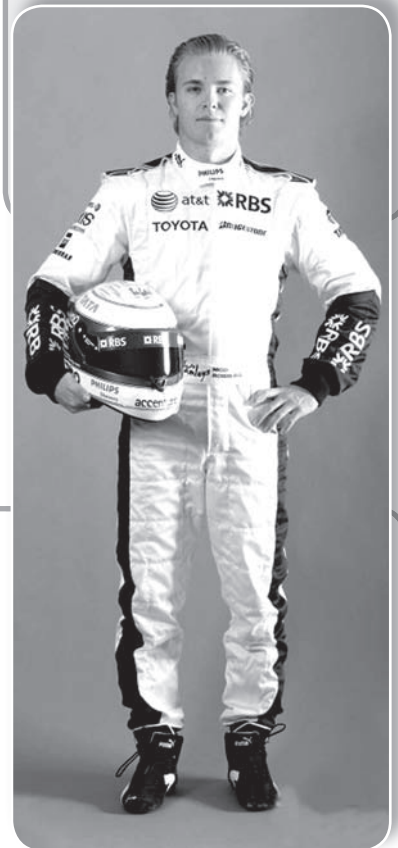
A Formula-1-ben

Rosberg 2006-ban debütált a Formula-1-ben a Williams-szel. Első versenyén, a 2006-os bahreini nagydíjon megfutotta a verseny leggyorsabb körét, s – Fernando Alonso rekordját megdöntve – ő lett a legfiatalabb pilóta, akinek ez sikerült.

A 2007-es idény jól indult számára: hetedik lett a szezonnyitó ausztrál nagydíjon, emlékezetesen megelőzve Ralf Schumachert. Rosberg remekül szerepelt az időmérőkön, és szinte mindig csapattársa, a veterán Alexander Wurz elől indulhatott. A nagyszerű kezdés után azonban a jó eredmények elmaradtak, a szezon első felében a csapattársa előtte állt a tabellán. Az évad második felében azonban eredményei egyre javultak, sorozatban négy versenyen is pontot szerzett. A japán és a kínai nagydíjon azonban már nem szerzett pontot, viszont a brazil nagydíjon elszánt küzdelemben legyőzte a BMW-Sauber két pilótáját, Nick Heidfeldet és Robert Kubicat és végül a negyedik helyen ért célba, 5 másodperccel Fernando Alonso mögött. Rosberg az idény során 20 pontot gyűjtött és összesítettben a 9. helyen végzett, csapattársa, Wurz 13 ponttal lett a 11.

2008-ban marad a csapatnál. A szezonnyitón 3. lett, de Malajziában nem szerzett pontot.

Nico Rosberg (Wiesbaden, 1985. június 27.) német-finn kettős állampolgársággal rendelkező autóversenyző. Jelenleg a Formula-1-es Williams-Toyota csapat pilótája. Nico az 1982-es forma 1-es világbajnok, Keke Rosberg fia. Édesanyja német és ő maga is német színekben versenyez. Monacóban él és ott nőtt fel. Finnül szinte egyáltalán nem beszél.

A verseny előtt visszatérek Monacóba, gondoltam rá, hogy egy hetet Dubaiban fogok tölteni, ahol melegebb az időjárás, mint Európában, de végül úgy döntöttem, hogy hazamegyek. Úgy érzem túl sok időt voltam távol és végül is Dél-Franciaországban nem olyan rossz most az időjárás, így tudok kint is edzeni.

Üdv

Nico

Csalódás Malajziában

A szezon első két versenye érzelmi hullámvasút volt számomra és mindenki számára az AT&T Williams csapatnál. Hullámhegyen hagytuk el Ausztráliát: itt ünnepelhettem az első dobogós helyezésemet a Formula-1-ben és az FW30 versenyképességnek bizonyult.

Ugyanakkor Malajziában nem voltunk versenyképesek, és annak kiértékelése, hogy miért történt ez meg, most is folyik a grovei bázison. A legnagyobb problémát a gumik okozták. A pálya új aszfaltján nem tudtuk tapadást generálni a Bridgestone közepesen lágy és kemény gumijain sem, annak ellenére, hogy magas volt a pályahőmérséklet. Úgy tűnt, hogy a McLaren is hasonló problémával küzd, szóval nem voltunk egyedül. A probléma eredményeképpen a 16. helyre kvalifikáltam magam. Egészen elégedett

voltam a második etapban elért eredményemmel, de a köridőm nem volt elég. Úgy gondoltam, hogy a versenyen a 10. helyre jó lehetek, ha jól rajtolok, de mindez kútba esett, miután az első körben összeütköztem Timo Glockkal és a boxba kellett hajtanom egy új orrkúpért.

Végül a 14. helyen értem célba, csapattársam Kazuki Nakajima pedig a 17. lett. Így pozitív eredmény, hogy a két egymás utáni versenyhétvégén 100%-os megbízhatóságot produkáltunk. Most már Bahrainre kell koncentrálnunk, ahol vissza kell térnünk a régi kerékvágásba.

Sakhirba a Bridgestone ugyanazokat a keverékeket hozza, mint amit Ausztráliában használtunk, és ez jó hír. Ezenkívül lesz néhány fejlesztés is az autón, így alig várom, hogy elkezdődjön a hétvége.

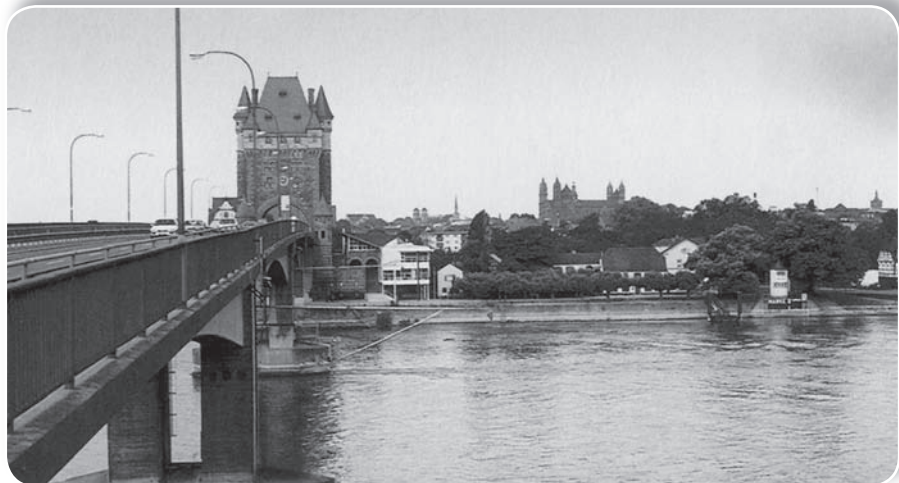
A követségben járó magyarok láthatták az Hagia Sophia (Szent Bölcsesség)-templomot, amit 532–537-ig építettek, 1453-tól lett török dzsámi, ekkor építették hozzá a minareteket. 1926 óta múzeum

Nyughatatlan természetük nem hagyta békén kalandvágó őseinket. 934-ben besenyőkkel szövetkezve, a már korábban behódolt és rendszeresen adót fizető Bulgárián keresztül betörték a Bizánci Birodalomba. Az ellenük küldött bizánciakkal azonban nem ütköztek meg, hanem váltságdíj ellenében szabadon engedték foglyaikat, és kilenc évre békét kötöttek. A békeszerződés alapján Bizánc kilenc éven át adót volt köteles fizetni Magyarországnak. Mindez arra utal, hogy a kalandozásokban a hatalmi és rablási, tehát a „gazdasági” cél volt az elsődleges, a pusztítás csak a megfélemlítés érdekében történt.

942-ben Itáliába vezetett a kalandvágó magyar lovasok útja. Az egyik csapatot

Bulcsú vezérelte. Hugó itáliai király tíz véka pénzzel rábírta őket, hogy az arabok spanyol birodalmába törjenek be, mert ott halmozódott fel a legtöbb kincs Európában. A számukra teljesen ismeretlen, idegen országba itáliai vezetőt is kaptak Hugó királytól, aki átkalauzolta őket az Alpokon és a Pireneusokon a mórok országába. Ott egy sivatagos területre érkeztek, és három napon át szenvedtek a szomszomságtól. A szárazsághoz nem szokott lovak majdnem elpusztultak. A harmadik napon a katonák megelégték a sivatagi kalandot, megölték vezetőjüket, és visszafordultak.

943 tavaszán lejárt a Bizánci Birodalommal kilenc esztendőre kötött béke ideje, ezért a magyarok ismét hadjáratot szervez-

Worms Burgundia székhelye volt a magyar kalandozások korában is. Először a lázadó burgundiai hercegek hívására érkeztek őseink Wormsba

Taksony fejedelem a Képes Krónika P iniciáléjában. A kezében lándzsát tart, elmosódott pajzsán fekete turulmadár látható

tek Bizánc ellen. I. Romanosz császár most öt éves fegyverszünetet vásárolt a magyaroktól, évi rendszeres adófizetés ellenében.

A csaták nélküli bizánci hadjárat nem elégítette ki a harcokra vágyó csapatokat, ezért még ugyanazon évben, 943. nyarán betörték Bajorországba. Bertold herceg azonban Wels közelében, a Traun folyó mentén hatalmas vereséget mért rájuk.

A kudarc egy ideig visszatartotta a vezéreket a kalandozástól, de 946-ban, I. Berengár király halála után Taksony vezér serege betört Itáliába, hogy biztosítsa az évi adót az új királynál is. II. Berengár összedett részükre tíz véka ezüstöt, de rézzel meghamisította. Taksony, a későbbi fejedelem ezért feldúlta Itáliát, közben eljutott egészen Otrantóig.

A bizánciakkal kötött béke öt évét pontosan betartották, de letelte után, 948-ban Tormás (Árpád dédunokája), és Bulcsú vezérek követségbe mentek VII. (Bíborbanszületett) Konstantin császárhoz. Konstantin szövetséget kért a vezérektől, elsősorban itáliai politikája megvalósítása érdekében. A császár kegyébe fogadta a követeket, gazdagon megajándékozta őket. A kalandozások hírhedt vezére, a vad Bulcsú keresztény hitre tért.

A császár a két vezértől részletes és értékes értesüléseket szerzett a magyarok országáról és szokásairól.

Még ugyanabban az évben az erdélyi Gyula fejedelem is Bizáncba ment, és ő is felvette a keresztény hitet, görög rítus szerint. A keresztapja maga a császár, VII. (Bíborbanszületett) Konstantin lett. Amikor Gyula visszatért népéhez, vele tartott Hierotheosz püspök, akit a pátriárka Magyarország püspökévé szentelt fel. Ő volt a magyarok első püspöke.

Április 10.

Ma Zsolt napja van.

Zsolt

A Solt név alakváltozata, amely azonos eredetű a Zoltán, valamint a Zolta és esetleg a Csolt névvel, az otörök sultán szóból származik. Jelentése uralkodó.

2002 (6 éve történt)

Meghalt Hofi (eredeti nevén: Hoffmann) Géza humorista (Hofélia, Élelem bére).

1847 (161 éve történt)

Makón megszületett Joseph Pulitzer, a magyar származású amerikai sajtómágnás, a Pulitzer-díj megalapítója.

1962 (46 éve történt)

Meghalt Michael Curtis (eredeti nevén Kertész Mihály) magyar származású filmrendező (Casablanca, Hét tenger ördöge, Huckleberry Finn kalandjai, Robin Hood, Nem vagyunk angyalok).

Április 11.

Ma Leó, Szaniszló, Leona, Klió napja van.

Leó

A görög Leon név latin alakváltozatából való, jelentése oroszlán.

1905 (103 éve történt)

Budapesten megszületett József Attila költő. 1964 óta (44 éve) e napot a költészet napjaként ünnepeljük.

1848. április 11. (160 éve történt)

Hivatalba lépett az első magyar felelős kormány gróf Batthyány Lajos vezetésével.

1842 (166 éve történt)

Dardsilingben meghalt Kőrösi Csoma Sándor, magyar orientalista és világutazó.

1241 (767 éve történt)

A mongolok Batu kán vezetésével legyőzték IV. Bélát a Sajo melletti Muhinál két nappal azután, hogy a leignitzi csatában megverték II. Henrik herceg német-lengyel seregét.

1900 (108 éve történt)

Megszületett Márai Sándor író, költő, újságíró (Egy polgár vallomásai).

Április 12.

Ma Gyula, Zénó, Szilárd, Konstantin, Csaba, Csanád, Baldwin, Sebő napja van.

Gyula

Régi magyar személynév. A török eredetű gyula méltóságnévből származik,

a kazároknál ez volt a valóságos király címe (a társfejedelem címe: kúndú, kende). A honfoglalás korában az ország második legfőbb méltóságát nevezték így. A nevet később azonosították a latin Julius névvel.

Zénó

A görög Zénón név latin alakváltozatából származik. A Zenobiosz, Zenodotosz nevek önállósult rövidülése. Jelentése: Zeuszról származó.

Csaba

Török-magyar eredetű, régi magyar személynév. Jelentése pásztor, kóborló, egy másik elemzés szerint, ajándék. A 19. században újították föl, Vörösmarty Mihály és Arany János művei nyomán lett népszerű.

Csanád

Magyar eredetű név, az ismeretlen eredetű Csana név -d kicsinyítőképzős származéka.

1961. április 12. (47 éve történt)

A Vosztok-1 fedélzetén Jurij Alekszejevics Gagarin 1 óra 48 perc alatt megkezdte a Földet. Ennek emlékére ezt ünnepeljük az űrhajózás napjaként.

1861. április 12. (147 éve történt)

Kitört az amerikai polgárháború. A déliek megpróbálták elszakadni, amit persze Lincoln elnök nem akart hagyni. A déliek támadásával kezdődött a harc.

Április 13.

Ma Ida, Hermína, Márton napja van.

Hermína

Német eredetű név, jelentése hadi nő. A Herman férfinév női párja, illetve más feltevések szerint a germán Ermin vagy Irmin isten nevével függ össze, és a németben az ezt a névelemet tartalmazó női nevek alakváltozata.

1963 (45 éve történt)

Megszületett Garri Kaszparov örmény származású orosz sakkozó, egyéni világbajnok, többszörös olimpiai bajnok.

1748 (260 éve történt)

Megszületett Joseph Bramah angol mérnök, a biztonsági zár, a vízöblítéses WC, a sörpalackozó gép, valamint a bankjegyszámozó gép feltalálója.

1892 (116 éve történt)

Megszületett a skót Sir Robert Alexander Watson-Watt, a radar feltalálója

1906 (102 éve történt)

Megszületett Samuel Beckett ír születésű, angol és francia nyelven alkotó, Nobel-díjas dráma- és regényíró, költő (Godot-ra várva).

Április 14.

Ma Tibor, Benedek, Guszta, Tiborc, Jusztin, Euszták, Maxim napja van.

Tiborc

A latin Tiburtius név rövidüléséből származik.

Tibor

A Tiborc név rövidülése, ami latin eredetű, jelentése: tiburból származó, tiburi. Más magyarázat szerint Bod Péter alkotta a hasonló erdélyi helységnévből, amely szláv eredetű.

Euszták

Görög, latin eredetű név, jelentése dús kalászu, termékeny.

Maxim

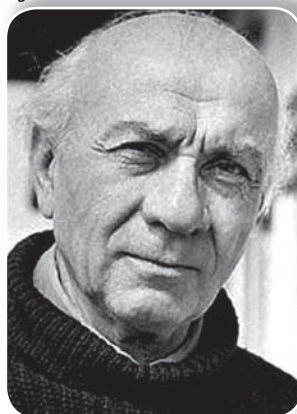
Latin eredetű név, a Maximus családnévből származik. Jelentése nagy növésű, magas.

1849 (159 éve történt)

Debrecenben a magyar országgyűlés kimondta a Habsburg-ház trónfosztását, valamint Kossuth Lajost kormányzóvá választotta.

1912. április 14. (96 éve történt)

Útban Southamptonból New Yorkba 2200 utassal a fedélzetén jéghegynek ütközött és elsüllyedt a Titanic óceánjáró. A baleset Halifax (Új Skócia) partjainál történt, körülbelül 1500-an haltak meg.

1983 (25 éve történt)

Meghalt Illyés Gyula író, költő.

Április 15.

Ma Anasztázia, Tas, Julianna, Cézár, Nyeste napja van.

Tas

Régi magyar személynév. Török eredetű, a jelentése: kő.

Cézár

Etruszk, latin eredetű név, a római Caesar családnévből származik. Jelentése hosszú hajú, dús hajú.

Nyeste

Régi magyar női név, a nyest állatnév kicsinyítőképzős alakja.

1980 (28 éve történt)

Meghalt Jean-Paul Sartre francia egzisztencialista filozófus, író, a 20. század második felének egyik legnagyobb hatású gondolkodója.

1452. április 15. (556 éve történt)

Megszületett Leonardo Da Vinci, az egyetemes zseni, az egy személyben volt festő, szobrász, grafikus, építész, mérnök és természettudós. Festészetében a művészetet a tudománnyal hozta kapcsolatba, rendelkezett a pontos érzékelés és megszerzett ismeretek megjelenítésének képességével. Leonardo hírnevét az Utolsó vacsora és a Sziklás Madonna alapozta meg. Fírében festett jelentős művei a Mona Lisa és a Szent Anna harmadmagával. Vázlataiban számos műszaki problémát megoldott az utókor számára, korát megelőzve leghíresebb vázlata a helikopter „terve”.

1765. április 15. (243 éve történt)

Szentpétervárott meghalt Mihail Vasziljevics Lomonoszov orosz tudós és költő, aki természettudományos kutatásai mellett az egységes orosz irodalmi nyelv megteremtője volt. Az orosz polihisztor számos idill, tragédia és óda szerzője volt. Elsősorban a kémia, fizikai és matematikai alapjait kutatta, valamint foglalkozott földrajzzal, geológiával, meteorológiával és csillagászatral is. Nevét ma a Lomonoszov Egyetem őrzi Moszkvában.

Április 16.

Ma Csongor, Benedek, Bernadett, József, Bánk, Enikő napja van.

Csongor

Török eredetű régi magyar személynév, jelentése: sólyom, vadászmadár.

Enikő

Vörösmarty Mihály névalkotása az Enéh névből -kő kicsinyítő képzővel. Jelentése ünnö, sarvastehen

1990 (18 éve történt)

New Yorkban 84 éves korában meghalt Greta Garbo (eredeti nevén: Greta Lovisa Gustafsson) svéd színésznő (Ninocska).

1720 (288 éve történt)

II. Rákóczi Ferenc a törökországi Rodostóba költözött a kuruc emigrációval együtt.

1867. április 16. (141 éve történt)

Az Indiana állambeli Millville-ben megszületett Wilbur Wright amerikai pilóta, aki fivérével 1903-ban végrehajtotta az első sikeres motoros repülést. A Wright fivérek - Orville és Wilbur - 1900 óta foglalkoztak repülőszervezetek építésével. Repülőgépeket négyhengeres, 12 lóerő teljesítményű, vízihűtéses motor hajtotta és két légszárny emelte a magasba. Egy magassági kormány és két - a 12,29 m hosszú hordozófelületen elhelyezett - oldalkormány gondoskodott az irányításáról. Az Észak-Karolina állambeli Kitty Hawk melletti homokdűnén Orville Wright ezzel a 355 kg-os Flyer I repülőgéppel négy irányított, egyenes vonalú repülést hajtott végre, amelyek közül a leghosszabb 59 másodperces és 265 méteres volt.

1889 (119 éve történt)

Londonban megszületett Charlie Chaplin (eredeti nevén: Charles Spencer Chaplin) angol filmszínész, forgatókönyvíró és filmproducer, akinek legismertebb filmje: A kőlyök, Aranyláz, A diktátor.

A szarvasmarha

Ez az állat háziállat, található mindenhol a föld kerekén. Igen hasznos állat, mert az ökör terhet hús, a tehén pedig tejet ad, mindkettőt pedig, amikor már megunták az életüket, levágjuk és húsukat a gazdag emberek táplálására használjuk.

A szarvasmarhának egyes vidékek és országok szerint különféle fajtái vannak, ezek között igen kiváló a magyar szarvasmarha, amely béketűréséről, szorgalmas igavonásáról, szomorú és ártatlan bőgéséről és nagy, kajla szarvairól nevezetes, igen jámbor állat, bántalmazót, úgy látszik, csak a legvégső elkeseredésében, vagy talán még akkor sem ökleli föl.

A hím szarvasmarhát bikának nevezik, arisztokratikus hajlandóságú lény, mert ő a csordában a tenyészállat, nem dolgozik, s a vörös színre dühbe jön, és toporzékol.

A nőtény szarvasmarhát mi tehének nevezük, mert tejet ad, a bikák azonban, bár csak megközelítő okból, egymás közt röviden tyúknak mondják.

A szarvasmarha színe vagy fehér vagy vörösesbarna, vagy tarka, fehér alapszínen vörösesbarna foltokkal. Néhány év óta, mióta a cérna oly drága, csakis a legelőkelőbb marhák viselhetnek foltokat.

A szarvasmarha tápláléka fű és széna. De mióta a fűhiány olyan nagy, hogy az emberek már fűhöz-fához sem tudnak kapkodni, kénytelen a szarvasmarha silányabb takarmánnyal is beérni, amit az ország gazdag emberei mélyen fájlnak, mert a szarvasmarha húsát megeszik, míg a szegény emberek táplálékhiányának fent nevezett gazdagok örülnek, nyilván azért, mert a húsukat nem eszik meg.

A kicsiny szarvasmarhát borjúnak nevezik, a serdülőt pedig neme szerint tinónak vagy üszőnek, a tinóból minden további tanulás nélkül idővel ökör lesz, az üszőből tehén; a szarvasmarha fejlődési folyamata itt véget ér, mert a vén tehén és a vén ökör, az már nem szarvasmarha, hanem kétlábú állatfajta.

A szarvasmarhákat gazdáik, hogy azok önmagukat egymástól meg tudják különböztetni, elkeresztelik különféle nevekre; a teheneket leginkább Bimbónak és Riskának, az ökröket pedig Csákónak és Madárnak keresztelték eddig, de remélhető, hogy a jövőben az ökröneveket ki fogják szorítani új, eddigieknél találhatóbb nevek.

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz

Négy lábú kamikaze

Eredjünk futásnak, ha véletlenül – leginkább Észak-Európában – erre a kis termetű, medveszerű állatra bukkanunk. Futás közben az sem vigasztal, hogy a vérszomjas rozsomák (torkosborz) és a nem mindig harcias medvék között semmiféle rokonság nincs.

Ez az agresszív ragadozó mindössze 65–87 centi hosszú, súlya alig 14–27 kg. Minden útjába kerülő állatot kész megölni, még a medvéket és a pumákat is halálra sebzi. Soha nem hátrál, nem ismeri a félelmet, és ha egyszer ráharapott valamire, képtelenség szabadulni tőle. A nagy ragadozók is inkább kitérnek az útjából, mintsem hogy párbajra álljanak ki vele. Ha belegondolunk, mindez valóban komoly teljesítmény a kutyamértékkel számolva is középszerű négy lábútól. Hihetetlen erejét jól mutatja, hogy képes a saját testsúlyánál háromszor nagyobb állattetemeket elvonszolni. Elég gyors, még ha a macskafélékkel nem is veszi fel a versenyt. Jávorszarvas nagyságú állatokat is képes utolérni és megölni, hiszen viszonylag nagy mancsaival nem süpped el futás közben, míg a nagyobb testű patásokat akadályozza a menekü-

lésbe a mély hó. Hatalmas területeket jár be, bár nem folytat vándorló életmódot; akár 3000 négyzetkilométeres vadászterület is birtokolhat. Járásmódja leginkább az ügetés, de figyelemre méltó sebességgel mászik fára is.

Általában február–április között párosodik, és két-három hónap múlva jönnek világra az apró fenevadak.

Életközösségek I.

Mocsárrét réti kakukkszegfűvel (*Lychnis flos-cuculi*), sárga nőszirmmal (*Iris pseudacorus*) és kúszó boglárkával (*Ranunculus repens*)

Egy érdekes – környezetvédelemmel, ökológiával kapcsolatos – szóval találkoztam a minap: *agrobicönózis*. Túl azon, hogy már szinte az otorinolaringológiai vetekszik kimondhatatlanságában, mégis egy érdekes szóösszetételről van szó, ami még érdekesebb természeti, természetvédelmi jelenségekre vonatkozik.

A fogalom szóösszetétele egyrészt az *agrár*, másrészt a *biocönózis* szóból származik. A közkeletű *agrár* szót ebben a szóösszetételben meglehetősen tág értelemben használjuk, mindenestre megművelt mezőgazdasági területet jelölünk vele. Az ökológiai fogalom második tagja, a *biocönózis* helyett manapság leginkább az *életközösség* kifejezést említik. Legalább ilyen gyakran azonban *társulás* néven is szerepel mind a szak-, mind az ismeretterjesztő cikkekben.

A természetben egy-egy élőhely növény- és állatpopulációi, valamint a velük együtt előforduló különböző gombák és mikroorganizmusok biocönózissá szerveződnek. Maga a biocönózis különböző populációkból áll. Ezek az életközösségek azonban nem véletlen élőlénytársulások, ugyanis a populációk csak meghatározott környezeti feltételek közepette képesek fennmaradni. Génjeikben programozott tűrőképességüknek megfelelően csak bizonyos hőmérsékleti és fényviszonyok esetén, meghatározott összetételű és kémhatású talajban vagy vízben érik jól magukat, és csak akkor fordulnak elő valahol, ha a környezet feltételei legalább elégségesek számukra.

A többé-kevésbé azonos igényű, együtt élő populációk egy-egy élőhelyen bonyolult kapcsolatrendszerekbe kerülnek egymással. Például bizonyos növények elfoghatják mások elől a fényt, anyagcseretermékeikkel gátolhatják a többiek csírázását, illetve vetélkedhetnek egymással a vízért vagy a tápsókért. Ugyanazon a helyen egy állatpopuláció egy másik populációt rendszeresen fogyaszt, de olyan populációk is akadnak közöttük, amelyek növényekkel táplálkoznak. Ugyanakkor vannak egymást segítő populációk is az életközösségekben.

Ilyenek például a különböző fák gyökereivel kölcsönösen előnyös kapcsolatban élő gombák, vagy azok a rovarok, amelyek a növényeket beporozzák. A kapcsolatrendszerek – nevezhetjük őket kölcsönhatásoknak is – közül a táplálkozási kapcsolatok azért fontosak, mert akár fogyasztóként, akár fogyasztottként valamennyi populáció érintett bennük. A táplálkozási kapcsolatrendszerek révén a társulásokban anyagkörforgalom és energiaáramlás valósul meg, hiszen a másikat fogyasztó populáció is táplálékul szolgál egy harmadiknak. Pusztulásukkor pedig a testanyagok lebomlanak, és újra a növények rendelkezésére állnak.

Minden biocönózi egyben ökoszisztéma is, ami viszont nem más, mint egy *önszabályzó természeti rendszer*. Az anyag- és az energiaáramlás mellett

Fehér nyár (*Populus alba*, *Salicaceae*), előtte homokpusztagyep (*Festucetum vaginatae*)

fontos jellemzőjük, hogy a kívülről érkező hatásokra válaszolnak (például az egyedszám vagy az egyedsűrűség megváltozásával), és ezáltal lehetővé teszik önmön fennmaradásukat. A társulásokra mint ökoszisztémákra tehát szabályozás a jellemző, akár csak a szervrendszerekből felépülő szervezetre. A szabályozás eredményeképpen náluk is viszonylagos állandóság, belső stabilitás alakul ki. Röviden: ezek az ökoszisztémák úgy viselkednek, mintha egy összetett, magasabb rendű szervezet lennének!

Az agrobiocönózisosok éppen a „valódi” társulásként megnyilvánuló viselkedésük alapján különböző csoportokba sorolhatók. A természetes működéstől legtávolabb a nagy monokultúras szántóföldek állnak (pl. egy szövetkezeti búzatábla). A rendszeres talajművelés, trágyázás, a vegyszeres gyomirtás és permetezés olyan mértékű beavatkozás, amely minimálisra szorítja a „biocönózis” saját mozgásterét. De még az állandó emberi beavatkozás sem képes teljesen megszüntetni!

Mindennek éppen a rendszeres gyomirtás és permetezés a legfényesebb bizonyítéka. A szántóföldeken ugyanis olyan gyomok jelennek meg rendszeresen és gyakran inváziósszerűen, amelyek jól túrik az emberi beavatkozást. Így alakulhatnak ki a burgonyatáblákon és a kukoricaföldeken a kapások gyomtársulásai *fekete csucsorral*, *zöld muharral* és *közönséges betyárkóróval*. Ezzel szemben a kaszások veteményeire a *kék búzavirág*, a *vetési pipacs*, az *ebszékfű* vagy a *vetési szarkaláb* a jellemző.

És a nagy táblák állatvilága? Megtudhatjátok ugyanitt a jövő héten!

T. B.

RÜGYFAKADÁS

Az első randi

Kicsengettek. Végre! Még egy unalmas nap véget ért. Rohanok haza, ma délután fontos találkozóm van. Olyan ideges vagyok, hogy még ebédelni sem bírok, pedig a kedvencem van: paradicsomleves és palacsinta. Az óra lassan dőcög, úgy érzem sose lesz négy óra.

A randi ekkor van, találka a pályán. Idegességemben azt sem tudom, mit húzzak föl. Melegítőt vagy farmert? A kéket vagy a feketét? És a hajam? Összefogjam vagy leengedjem? A tornacipőt vagy a csizmát? Jaj, mennyi kérdés, és nem tudok dönteni! Hát ezért mondják rám, hogy bizonytalan vagyok. Nagyon nehezen készülök el, de már el is késtem. Négy óra után tíz perccel értem ki a pályára. Bámészkodom. Sehol senki. Lerakom a biciklimet. Váro! Sehol senki. Nincs. Hogy lehet ez? Nem vár rám. Elfelejtette? Nem tudja, hogy piros kabátom van, fekete sapkám és kék farmerom? Nem tudja? Nem is kell! Elmúlt! Ebben a percben! Volt szerelem, nincs szerelem. Jöjjön rá a sivalkodás ott, ahol van! Úgy kell neki.

Főlpattanok a bringámra, és elmegyek a barátnőmhöz. Jól kitárgyaljuk őket, a buta fiúkat. Máris jobban érzem magam.

Kovács Hargita, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Szerelem...

*Ha az ember szerelmes,
boldog és szomorú is egyben.*

*Lehet, hogy nevet,
de belül zokog a lelke.*

*Így voltam én is, nem olyan régen –
mikor S. Zoli a szünetben rám se nézett...*

Azt hittem, most mindennek vége!

*De vigasztaltak,
hogy búslakodni nem kell,
mert nézzem, hány kíváncsi szempár
kutatja lényem minden mozdulatát.*

*Felemeltem a fejem, és tényleg –
a szomszéd fiú rám nevetett.*

*Most már én is másképp látom a világot,
és S. Zoli közömbössége többé nem bántott.*

*Csak egy jót nevettem,
és jó messzire elkerültem.*

Kovács Leila, 7. osztály
Thurzó Lajos iskola, Zenta

Gyermekharag

Még mindig összeszorul a gyomrom, mikor visszagondolok arra a napra.

Biológiából tavaly a tavaszi szünet előtt megkaptuk a növények jegyzékét, melyeket le kellett préselni. A gesztenye- és cseresznyefa virágjának felkutatásához azonnal hozzá is láttam, ugyanis már jócskán elvirágoztak ekkorra. A mezei virágok begyűjtéséhez nagy izgalommal kezdtem hozzá. Már nem som növény hiányzott, de azokhoz nem olyan könnyen lehetett hozzáférni. Egyik reggel anya örömmel jelentette, hogy látott vörösheret az utcánkban. Megfogtam a kis ásómat, és elindultam, hogy gyökerestül, száraztúl, virágostul kiemeljem a virágot. Óvatosan előbb körbeástam a virág gyökerénél a földet, nehogy beszakadjon, majd emelni kezdtem a szerzeményemet. De ekkor éles, sipítósi kiabálás ütötte meg a fületem:

– Hej, az anyád...!

Riadtam kaptam fel a fejemet, és ijedtemben még az ásóm is kiesett a kezemből. Egy idős néni nem éppen válogatott szavakkal szidott engem.

– Mit képzelsz, te csirkefogó, összeviszza túrod a házam elejét! – sikítózza szinte lélegzetvétel nélkül. Magyarázkodásba kezdtem, hogy gyökerestül kell lepréselnünk a növényeket, és ha kiviszem a virágot, akkor majd visszatúrom a földet. Az asszony azonban mintha nem is hallotta volna a hangom. Továbbra is ócsárolt, de ekkor már anyámat is szidta.

– Anyád persze nem tudott megtanítani, hogy más házánál ne ásoass! – kiáltozta fulladozva. Ekkor ijedtségem szörnyű haraggá változott. Elöntött a düh, és már nem tudtam udvariasan viselkedni.

– Hagyja az anyámat békén, ő magának semmit sem ártott! – feleseltem mérgesen.

Felkaptam a kis ásómat, és vöröshere nélkül futottam haza.

Homolya Csaba, 6. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Suliszerelem

*Túl az iskola falán
Nem lát a tanár,
Túl az iskola falán
Csinos srác vár rám,
Túl az iskola falán
Csók is kapható ám,
Túl az iskola falán
Istenem, de jó srác!*

Antal Anita, 5. osztály
Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár

Használati utasítás magamhoz

Mikor engem bedobott a golya a kéménybe, használati utasítást is mellékelte.

Anyuék figyelmesen elolvasták. Elsősorban arra figyeltek fel, hogy én „jó gyerek” vagyok, és velem jól kell bánni. Ez eleinte így is volt. Később, mikor már iskolás gyerek lettem, megváltozott az egész. Mondtam a szüleimnek többször is, hogy ez nekem így nem tetszik. Akkor még azt vágták a fejemhez, hogy a jó viselkedés nemcsak abból áll, hogy normálisan ülök, és nézem a televíziót, meg ha nem kell, akkor nem beszélek, hanem ahhoz tanulni kell, segíteni, szót fogadni. Eltel egy kis idő, míg ezt megtanultam. Később segítettem, szót fogadtam, habár a tanulással volt egy kis gond, de megoldottuk ezt is. Végül ment minden, mint a karikacsapás, és valóban bevált az írás a használati utasításban, hogy én „jó gyerek” vagyok.

Örülök, hogy a golya a Jókai Mór 10-es számú ház kéményébe dobott.

Zöldi Zita, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

Mit jelent számomra a boldogság?

Az emberek többségét az anyagiak, egy új kocsik vagy esetleg egy lakásfelújítás teszi boldoggá.

Persze én is boldog vagyok, ha egy kis újdonsággal lepnek meg. De ha belegondolok, hogy mit is jelent számomra a boldogság, akkor leginkább az érzelmek kerülnek előtérbe, nem használati tárgyak, ékszerek... Boldog vagyok, ha barátnőim tanácsért fordulnak hozzám, vagy épp szerelmi bánatukat osztják meg velem, mert olyankor úgy érzem, hogy megbízhatnak bennem, számíthatnak rám. Viszont akkor is boldog vagyok, ha én is megoszthatom másokkal problémáimat, érzelmeimet. Egy szép napos idő, nyári este is jókedvre derít. Vidámság önt el, és csakis a jó dolgokat látom, feledve a szürke hétköznapiakat. Boldogság az is, hogy szerető szüleim vannak, akik mindent megtesznek azért, hogy a kedvemben járhasanak. Hisz sok gyermek számára ez sem adatik meg. És persze a barátnőim, testvérem, akiknek kiönthetem a szívem.

No, ők azok, akik számomra boldogságot jelentenek és nem a mihaszna tárgyak!

Pásti Dóra, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Kollázs. Habram Éva zentai tanuló munkája

Tükör előtt

Minap a tükör előtt mentem el. Megláttam, majd visszaléptem. Elámultam.
– Én lennék ez? Ekkorát nőtem? Már nem is vagyok olyan gyerek, felnőttre hasonlítok.

Elővettem egy tavalyi képet, óriási a változás, a hajam megnőtt, magas lettem, arcom teltebb, és a testem is. Elgondolkoztam, vajon a természetem és a lelkivilágom átalakult-e? Valószínű. Már csak ha abból indulok ki, hogy mi az, ami most leköti a figyelmem. Persze hogy azelőtt rajzfilmeket néztem, társasjátékoztam, most inkább olvasok, internetezek, röplabdázom, táncolni tanulok.

Szeretem a zenét, ezért énekkarra járok. Ha megtetszik egy dal, képes vagyok egész nap dúdolni. Testvérem gyakran rám is szól:

– Hagyd abba, idegesít a kornyikálásod! Mint egy rossz lemez, állandóan egy dallamot ismételsz. Vegyél elő a repertoárodból egy új szerzeményt.

Szívesen fényképezek le mindent, ami utamba kerül. Szép tájakat, apró mozzanatokot sikerült lencsevégre kapnom, és ez nem minden, beszereztem egy programot a számítógépre, és így érdekes dolgokat lehet művelni a fotókkal.

Régebben gyorsabban végeztem a feladatokkal és a tanulással. Most valahogy lassabban megy a dolog, mivel közben elmélázok és ábrándozom. Anyukám szerint is szétszórtabb lettem, de ő ezt a viselkedést a kamaszkornak tulajdonítja, és biztos benne, hogy el fog múlni.

Nincs szándékomban dicsérni magam, de meg kell, hogy említssem a jó tulajdonságaimat is. Szívesen segítek szüleimnek, szófogadó vagyok. Amit rám bíznak, lelkiismeretesen csinálom meg.

Ugy hiszem, a barátaim is kedvelnek. Nem szeretek megbántani senkit, de néha hirtelen haragomban ezt megteszem. Pedig a harag nem jó tanácsadó. Biztos olyat mondok ki, amit aztán megbánok, mert ha rá gondolok, hogy milyen lenne annak a személynek a bőrében, akit bántottam, biztos nem esne jól. Szerintem sokkal bölcsőbb ember az, aki meg tud bocsátani, mint aki örök haragra esküszik.

Jót tesz, ha tükörbe nézek. Belátom a hibáimat, és segít abban, hogy jó ember váljak belőlem.

Hodik Rita, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Röhög az egész osztály

Még negyedik osztályban történt ez az eset, de mintha tegnap lett volna.

Az a nap is úgy kezdődött, mint a többi átlagos tanítási nap. Bea most is, mint mindig, hintázott a széken. A tanító néni többször rászólt. Az első és a második óra lebukás nélkül, sikeresen végződött. Következett a nagyszünet. Ez alatt az idő alatt jót fociztunk. Aztán becsengettek a harmadik órára. Bea a negyedik óra elején folytatta a hintázást, de az óra végén végre abbahagyta. Többször nem kellett a tanító néninek rászólnia.

Hanem az ötödik órán csoda történt. A tanító néni kezdett bele a hintázásba. Egyszer csak hirtelen hátra bukott székestül.

Elcsendesedett az osztály. A csendet a tanító néni hangja törte meg. Így szólt:

– Gyerekek, nyugodtan nevessetek! Nem haragszom meg. Megérdemlem.

Kitört a kacagás. Nevettünk, neveltük, ameddig szusszal bírtuk.

Ilyen vidáman végződött ez a tanítási nap, melyen megtanultuk, hogy soha ne hintázzunk a széken.

Novák Arnold, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

A kis herceg. Pataki Karolina törökbecsei tanuló rajza

Versem

*Az ember bármi lehet,
ügyvéd, pincér, orvos, ez rengeteg.
Ebből a versből az derül ki,
mi érdekel engemet.*

*Álmodoztam olykor-olykor,
mi lehetnék én egykor?
De hiába gondolkodom,
nehéz ez a munka nagyon.*

*Lehetek rendőr, ügynök, bíró
vagy talán tanító, színész, író?
Lehetnék pincér, ételt, italt asztalra tevő,
az éheseknek örömet szerző.*

*Talán benzinkutas?
Várna rám a sok utas.
„Öt liter benzint kérek,
mert nem hinném, hogy így célba érek.”*

*Lehetnék énekes,
nem híres, de kedves.
Sok dalomat kiadnám,
hallgatná is a világ.*

*Végül pedig Istenben hívő,
ki mindig tudja, hogy ki az az ő,
az egész világ teremtője,
ő elhatározza, s az is lesz belőle.*

Zolnai Ildikó, 7. osztály
Milóje Čiplić iskola, Törökbecse

Egy jó tanuló panasza

Egyik délután az anyanyelvi versenyre gyakoroltam. Elgondolkodtam azon, hogy milyen jó lenne helyezést elérni.

Sok versenyen veszek részt: magyar, biológia, kémia, földrajz, informatika. Ehhez sokat is kell tanulni, s alig van szabadidőm, mert versenyekre mennek el a hétvégéim. Néha még vasárnap is van verseny. Alig tudom magam kipihenni. Egy kitűnő tanulónak mindig naprakésznek kell lennie, mert sosem tudja, hogy mikor szólítják felelni. Ha nem tudja, könnyen becsúszhat a rossz jegy. Délutánonként sem érek rá tanulni. Ilyenkor kórusom és informatikám van, vagy a zeneiskolában időzöm. Miért vannak ilyen géneim? Miért van jó hangom, hallásom, zenei tehetségem? Ha egyszer elvállalok egy versenyt, akkor nem szeretem lemondani. A tanárok hol jobbra, hol meg balra húznak. Hát mi vagyok én? Egy rongydarab, amit kedvükre húzgálnak? Nagyon irigylem az osztály nagy részét. A lányok közül sokan délutánonként az egyik tévécsatornáról a másikra kapcsolnak. Én örülök, ha esténként leülhetnek a tévé elé. Az iskolában egyesek csak testileg vannak ott az órán. Gondolatuk teljesen máshol jár. Hátradőlnek a széken, nem is látszik rajtuk, hogy érdekelné őket a téma. Csak egyszer engedhetném ezt meg magamnak! Hiába próbálok elengedni magam, akkor is figyelek. Ha a rossz tanulót hívják ki felelni, és nem tanult, akkor a tanárok csak legyintenek. Ha én nem tudom az anyagot, az elég nagy baj, jól megkapom a magamét. Azt mondják, mindennek van előnye és hátránya. Az előnye az, hogy egy kitűnő tanulónak könnyebb bejutni egy olyan iskolába, ahova szeretne. Hátránya az, hogy cserébe annyit ugráltatnak, hogy már belefáradok. Ilyenkor azt kívánom, hogy lennék inkább hármás-négyes tanuló, mert azokat legalább békén hagyják! Aztán addig töröm ezen a fejem, hogy rájövök, mégis jobb a jó tanulónak. Azt mondják, hogy amit megtanulok, azt nem veheti el tőlem senki.

Küzdök azért, hogy sokat tudjak, mindig megálljam a helyem, szüleim és tanárain büszkék legyenek rám.

Nagy Judit, 8. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

RÜGYFAKADÁS

Mentsük meg a fákat, madarakat, folyókat!

Egy szombat délután édesapámmal elmentünk sétálni a Tisza-partra. Tavasz volt, a Tisza csendesen folyt, a vize nyugodt és tiszta. A madarak csicseregtek, az óriási, öreg fák ágai magasba nyújtózkodtak, és lágyan bólogtak. A friss zöld fű illata átjárta az egész tüdőmet. Leültünk a partra, és elbeszélgettünk.

– Apa, mindig ilyen szép volt a Tisza?

– Hát, kislányom, nagyon régen ittak az emberek a Tiszából, vigyáztak rá, megbecsülték. De ahogy múltak az évek, az emberek egyre kevesebbet törődtek a természettel. Elhanyagolták az erdőt, a folyót és az állatokat. Úgy két évvel ezelőtt nagy problémák voltak a folyóval. Az emberek beleengedték a szennyvizet, meg beledobálták a sok hulladékot, szemetet. A vize felfordult, és lassanként kezdett kipusztulni a növény- és állatvilága. Szörnyű volt, több száz elpusztult hal feküdt a parton és úszott a víz tetején. A part mellett lévő erdőben élő madarak is elköltöztek. Aztán az erdőt is elkezdték kiirtani. A benne élő madarak és más állatok eltűntek. Már azt hittük, az erdőcske és a folyó kihalt. Szerencsére akadtak olyanok, akik törődtek a természettel, összefogtak, és végül sikerült megmenteni az erdőt, a madarakat és a folyót is.

– Az emberek nagyon felelőtlenek! – mondtam elgondolkodva.

– Igazad van! – helyeselt apu.

Sötétedett, és elindultunk haza. Nem szívesen hagytam ott a megnyugtató környezetet. Otthon készítettünk etetőket, kiástunk pár facsemetét, és néhány nap múlva visszamentünk az erdőcskébe. Felkötögettük a etetőket, és elültettük a kisleveleket, a parton pedig összegyűjtöttük a szemetet.

Remélhetőleg az emberiség hamarosan szembesülni fog a természettel ért nagy károkkal, és mindent el fognak követni, hogy az utánunk következő generációk is élvezhessék az állatvilág, növény- és vízi világ gyönyörűségeit.

**Ürményi Sára, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Virágok

*Minden virág csodaszép,
Egyik piros, másik kék.
Fehér a hóvirág,
De nála szebb a kardvirág.*

*Tavasszal kinyílnak,
Őszel pedig meghalnak.
A szélben táncolnak, mulatnak,
Ezzel teszik szebbé a nyarat.*

*Alighogy kinyílik az ibolya,
Bújik is már ki a tátika.*

*Aztán virít a pistike.
Nem fiú ő, hanem a virágok legszebbike.*

*Minden virág gyönyörű,
Nélkülük minden keserű.*

*Itt a tavasz, itt a nyár,
Minden virág erre vár!*

**Kovács Hargita, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Természetvédők vagyunk

*Természetvédők vagyunk,
a környezetünkről gondoskodunk.
Összeszedjük a szemetet,
óvjuk a természetet.*

*Állatokat telepítünk régi élőhelyükre,
növényeket ültetünk a jó termőföldre.
Óvjuk a vizet és a levegőt,
mi vagyunk a kis természetvédők.*

**Miroslav Antić Általános Iskola,
Palics, 4. c osztály**

Kedves Pajtások!

Nemhiába reménykedtem, a tavasz a Rügyfakadásban is érezteti hatását. Közel hetven jó írással lett gazdagabb a héten rovatunk. S hogy szokatlanul sok vers érkezett, az is a jó hangulatot keltő és érzelemébresztő tavasza érdeme. Íme, kik ragadtak tollat:

Ada: Csuri Máté;

Bácsföldvár: Antal Anita, Gregus Zsanett, Kovács Krisztina, Lukács Hermina (2 írás) és Székely Andrea;

Bajmok: Virág Nikolett;

Csantavér: Bazsó Valentín, Berényi Bernadett, Budanovics Szintia, Csetvei Noémi, Dér Dianna, Faragó György, Firic Adrian-na, Gábor Emese (2 írás), Hernyák Tünde, Kovács Blanka, Kovács Hargita (3 írás), Lassú Csongor, Nagy Emese, Toldi Tímea és Tömör Heléna;

Doroszló: Bence Izabella, Csernicsek Edvin, Csernicsek Ervin, Dékány Máté, Kovács Karolina (4 írás), Novák Arnold, Ristić Anita (5 írás), Sajti Tamara (4 írás) és Sztíz Emma;

Királyhalom: Gazafi Anita és Teleki Abigél;

Palics: Fehér Marianna, Horvát Barbara (2 írás), Márton Erik, Samu Ágnes, Szalvai Ádám és az ötödik osztály egy közös verssel;

Szabadka, Október 10. iskola: Fodor Tamás, Mihálovity Szintia, Szabó Éva, Urbán Tamás és Varjú Orsolya;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Abonyi Márton, Ágoston Alma, Kazinci Roland, Kincses Endre, Kovács Leila, Márkus Enikő, Nagy Mária és Rúza Dorottya.

Mint látjátok, a szorgalmas csantavériek mellé most a doroszlóiak is felzárkóztak. Szellemes, témájukban változatos írásokat kaptam, de ez csak részben derül ki a mai Rügyfakadásban. A küldemény többi darabja aranytartálékba került, ahonnan a továbbiakban is válogatok.

A fentiekből eredő jó hangulatban szeretettel gondolok rátok:

Tomán Mária

Kedvencemről

*Egy kis tappancs ér kezéhez,
Egy kis szempár néz a szemedbe,
Szavak nélkül ezt mondja ki:
„Soha nem hagyalak el, gazdi!”*

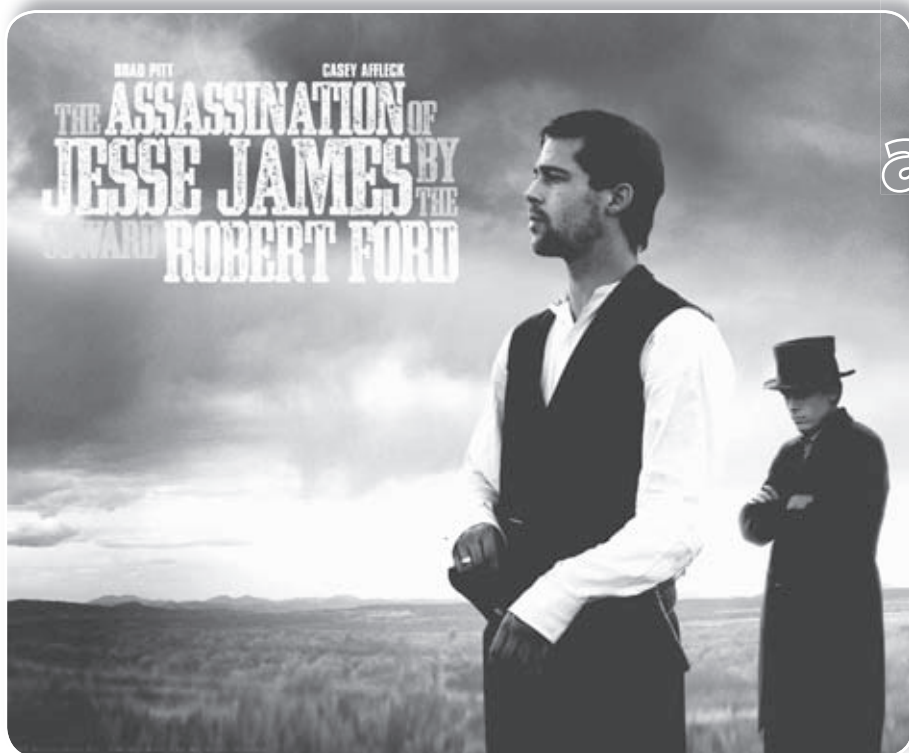
*Egy kis remegő szőrgolyó,
Egy kis lélek, ki mindig jó.
Ha a világ túl nehéz lett,
Hozzá mindig hazatérhetsz.*

**Nagy Mária, 7. osztály
Thurzó Lajos iskola, Zenta**

Meseillusztráció. Kubik Szilveszter szabadkai tanuló rajza

Újra szól a hatlövetű

Brad Pitt markában is végre elsült a colt – Egy amerikai legendában, a Jesse James meggyilkolása, a tettes a gyáva Robert Ford (igencsak hosszú) című westernben kiváló alakítást nyújt – Velencében díjazták is ezt a teljesítményt – Azt mondják: Ahogy Brad Pitt belép egy terembe, ott a hőmérséklet azonnal egy pár fokkal megemelkedik...

– Mit is mondtál évekkkel ezelőtt a meghökkent újságírók gyűrűjében?

– Ezt: A helyzet az, hogy most már végképp tudom: nem valami csodálni való mesterséges csinálmány vagyok, akit különleges bánásmód, földi isteneknek kijáró hódolat illet meg. Hölgyeim és uraim, győződjenek meg róla: egy ember áll önök előtt, esendő, olykor hibára hibát halmozó férfi. Brad Pitt vagyok, az igaz, de százszor inkább az a régi oklahomai srác, aki 1963 decemberében protestáns édesanyja jóvoltából világra jött, mint a folyton fénybe rángatott filmsztár...

– Ma is ezt mondanád a sajtó embereinek?

– Nem változtam meg. Színész vagyok, filmszínész, aki 1989-ben kezdte pályafutását, habár média és reklám szakos egyetemista voltam néhány évig. A barátaimtól és Jennifer Anistontól kaptam a végleges megerősítést annak, hogy a civil énem a legfontosabb, és nem azért szeretnek, mert mondjuk a Hetedik, Az ördög maga vagy a Hét év Tibetben sztárszerepemet olyan jól játszottam, hanem azért, mert remek haver tudok lenni.... A mozifilm, például a Szenvedélyek viharában című, a Mr. és Mrs. Smith, a Trója stb. csak ráadás... én is szeretek szórakozni...

– Mit nem tudunk rólad?

– Azt, hogy baptista nevelésben részesültem. Még templomi kórusban is énekeltem. A középiskolában tagja voltam a színjátszó csoportnak, valamint a diákön-

kormányzatnak. Heves voltam, társaim a Pit-Bull becenevet ragasztották rám... Az egyetemen modellt álltam egy magazinnak... Már csak két kreditpont hiányzott a diplomámhoz, amikor otthagytam az egyetemet és Hollywoodba költöztem. Az álmvárosban eleinte az „el Pollo Loco”-t reklámoztam óriáscsirkének öltözve, hűtőszekrényeket szállítottam és medencéket takarítottam. Ilyen munkákból fizettem a színiiskolát, feltűntem a Dallasban. A nagy áttörést a Thelma és Louise című Ridley Scott-film jelentette, annak ellenére, hogy csak öt percig szerepeltem a filmben. Azt sem tudtad, hogy pilótaengedélyem van... A párom most Angelina Jolie, de ezt már a madarak is csiripelik...

– Új filmedben, egy westernben a híres vonatrabló és törvényen kívüli vadnyugati legenda bőrébe bújsz.

– A 19. századi vadnyugat egyik leghírhedtebb személyiségének megformálása arra készítetett, hogy megtanuljak gyorsan revolvert rántani és mesterien lovagolni. A film egyébként Jesse James életének az utolsó éveiről szól, amikor már sok minden túl volt. Egyfajta paranoia lett úrrá rajta, valljuk meg, nem is ok nélkül. Az életstílusából fakadó félelmek vezettek oda, hogy nagyon agresszív egyéniséggé lett, de az is igaz, hogy egyfajta Robin Hood-i mitológia alakult ki a személyisége körül, ami végül is igazságon alapult, mert sokat segített másokon. De azt sem szabad elfelejtenünk,

hogy már régóta szívtelenül gyilkol, amikor a film elkezdődik...

– Jesse Jamest lelőtték.

– Igen... Megtizedelt csapatából csupán két leghűségesebb emberét tartja maga mellett. Nem tudja, hogy egyikük, Rob Ford már megegyezett a hatóságokkal, tízezer dollárt kap barátja és példaképe fejéért... Casey Affleck végül eltesz láb alól. Andrew Dominik a lassú sodrású, de kiváló film rendezője.

– Most, hogy családapa lettél, hallhatunk majd rajzfilmekben is?

– A Szinbád: a Hét tenger legendája felkérést épp ettől az ötlettől vezérelve vállaltam el. De ez nem jött be, mert a gyerekeket csak jobban összekeverte. Nem értették, hogyhogy az én hangomat hallják, de nem én vagyok a képernyőn. Ezért úgy döntöttem, hogy inkább nem bonyolítom tovább a helyzetet, nézzék csak nyugodtan a rajzfilmeket az én hangom nélkül...

B. Z.

SZTÁRVILÁG

Mel C örül, hogy vége a turnénak

Mel C megkönnyebbült, amikor befejeződött az újraegyesült Spice Girls turnéja. Miután utolsó koncertjét is megtartotta a fűszeres csapat Kanadában, Mel C bevallotta: felettébb örül annak, hogy újra szólókarrierjére koncentrálhat. „Egyáltalán nem hiányzik a turné, ennyi éppen elég volt. Alig várom, hogy megint a saját dolgaikkal foglalkozhassak.”

Az énekesnő azt is bizonygatta, hogy a pletykákkal ellentétben kapcsolatban marad a többiekkel. „A turnénak lehet, hogy vége, de a Spice Girls még igenis együtt van” – állítja ezt annak ellenére, hogy az újraegyesülés és a közös munka nem volt éppen zökkenőmentes...

Alvin és a mókusok

Telihold

*Emlékszem, az éjszaka jött
mielőtt elköltözött,
hitte: végleg,
némán, mint a kerek Hold:
megcsókolt, s nem válaszolt,
elment tényleg...*

*Minden elmúlik az idővel,
de el kell mondjam, néha nagyon kell,
mi azóta nem volt:
Telihold...*

*Jött és eltűnt sok szerelem,
ha mindet annak hiszem,
hazug álmok...
mindössze a Hold, ami más,
mint ahogy minden csodás,
s én csak várom...*

*Minden elmúlik az idővel,
de el kell mondjam, néha nagyon kell,
hisz régóta nem volt:
Telihold...*

*Minden elmúlik az idővel,
de el kell mondjam, néha nagyon kell,
mi régóta nem volt:
Telihold...*

*Eltelt már így több mint tíz év,
s nem mondott semmit a név,
s a kék boríték...
Kiírt női írás, egy szó,
túloldalt színes fotó:
a hold és az ég...*

*Minden elmúlik az idővel,
de el kell mondjam, néha nagyon kell,
mi régóta nem volt:
Telihold...*

Magyar BRAVO top20

Kylie Minogue

13. Hold It Don't Drop It – Jennifer Lopez
14. Piece of Me – Britney Spears
15. 6 Of 1 Thing – Craig David
16. Élünk, ahogy bárki – A Stáb
17. Still will – 50 Cent ft. Akon
18. Good Life – Kanye West ft T-Pain
19. Apologize – Timbaland ft. OneRepublic
20. Denial – Sugababes

Kelly Rowland

1. Crushcrushcrush – Paramore
2. When I'm Gone – Simple Plan
3. In My Arms – Kylie Minogue
4. Sun Goes Down – David Jordan
5. Mercy – Duffy
6. Scream – Timbaland ft. Nicole Scherzinger & Keri Hilson
7. Bleeding Love – Leona Lewis
8. Low – Flo Rida ft. T-Pain
9. Living Darfur – Matiaffix
10. Még vár ránk ez a Föld – Anti Fitness Club
11. Misery Business – Paramore
12. Work – Kelly Rowland

SZTÁRVILÁG

Paramore

A rockcsapat tagjai az MTV Newsnak adott interjújukban igyekeztek megnyugtatni az aggódo rajongókat.

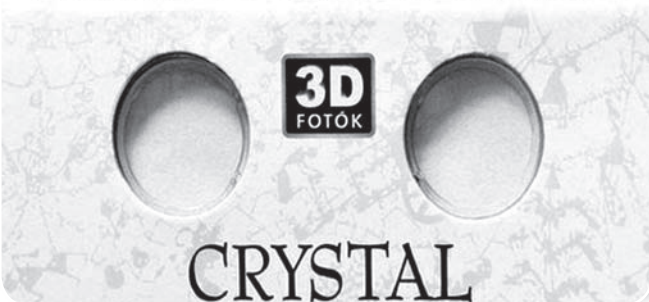
Bár valóban lemondtak néhány európai koncertet, nem igazak a feloszlásukról szóló pletykák. „Tudjuk, sok szóbeszédet hallottatok rólunk, de tudnotok kell, hogy egyedül a zene érdekel minket, és folytatni fogjuk, bármi történjék is!” – nyilatkozta Hayley. Úgy legyen!

Legtöbbet letöltött dalok listája 2008. január 1. és február 2. között

1. Szatmári feat Jucus: Hazudj még (Club remix)
2. Josh és Jutta: Szép karácsony
3. Piás Nővérké: Köccsög a főnököm [Dancelovers Radio Mix]
4. Nótár Mary: Phirav me e bari luma (Dj Lotters Clubmix)
5. Dj Grand (Vég Roland): Dj Grand Mix 2007
6. Dance4ever: 1001 éjen
7. Balázs Pali: Te vagy az igazi
8. Minimix Dj Szatmári dalaiból
9. Roberto feat Hugi: Hozzám tartozol (Radio Edit)
10. Peat Jr. & Fernando: Tudd meg

Zene.hu top10

1. Crystal: Elmegyek (1)
2. Yellow Gas Station feat. Dorci: Nélküled (4)
3. Csézy: Szívverés (3)
4. Vivien: Ébred a szerelem (2)
5. Péterffy Bori: Hajolj bele a hajamba (5)
6. Mark: Földre tévedt angyal (új)
7. Machine Mouse – Álomgyár (új)
8. Groovehouse: Tűz és víz (új)
9. Szulák Andrea: Boldogság, gyere haza (8)
10. Ez One: Pókerarc (10)

Rajongók szavazhatnak az új James Bond főcímdalra

JAMES BOND

A rajongókat kérték fel arra, hogy szavazzanak a következő James Bond-film főcímdalára. Még mielőtt a világhírű kém visszatérne a mozikba, egy hangoskönyvet adnak ki James Bond kalandjairól, és a kiadók több embert is meghívtak, hogy szavazzanak a főcímdalra. Zenészeket is felkérték, hogy terjesszék az

ötletet minél több helyen, illetve március 3-tól egy héten keresztül a rajongók is választhattak főcímdalt. Az új James Bond-film Sebastian Faulks regénye alapján készült. A könyv május 28-án jelenik meg.

Vasagi Mária

Végre megtaláltalak, drága egyhasi testvérem, Cví!

I ta in fatis fuit, mondaná apánk, látván, mily szörnyű betegségtől sújtattál, s hogy e kór miatt kényszerülsz saját útján keresni vére/i/det. Ám megkockázatom kifejezni reményem, hogy meglehet, nem is vagy amnéziás, hanem negyvenöt évi bujkálás /menekvés?/ után kiengesztelődni kívánsz, amennyiben megkövetlek, mert a haragot már nem bírod tovább. Hát még mily nehéz én magamnak, magányomban és művészi énem semmivé oszlásának teljes tudatában, az önvád terhét hordozni szüntelen, amíg csak lépdelek ezen a planétán. Tudtam, egyszer keresni fogsz, de azt nem hittem volna, hogy így. Vajon csakugyan semmire se emlékszel, vagy csupán engem hívsz magadhoz?

Hogy elég meggyőző legyenek afelől, valóban Te vagy Te, az elveszett fivér, felidézem az általam ismert és mindkettőnk életét megpecsételő és külön-külön oly eltérő mederbe kényszerítő eseményeket.

Apánkról annyit tudok, hogy egy budai gimnáziumban volt filozófiatanár, több nyelven beszélt és kabalával foglalkozott. Azt suttogták róla idehaza a pangaraiak, hogy szabadkőműves, alkimista és meg tudja jósolni a világvégét. Amikor bejött a törvény, a budai iskolából azonnal elbocsátották, majd munkaszolgálatra vitték és soha többé nem tért vissza. Egy hitközségi iratból még kamasz koromban kiderítettem, hogy apai nagyapánk németesített vezetékneve Großschatten volt. A család életben maradt pangarai barátai azt is tudták apánkról, két dologgal szeretett dicsekedni: hogy a Großschattenek minden második generációja ikreket nemzett, s az egész família, mármint a Großschattenek, sete volt. Boldogulási érdekből nevét magyarosítani volt kénytelen még a nagyapánk, így lettünk Balogok.

Anyánk, a pangarai ószeres lánya hazatért nagy hassal, egész napokat átaludt az atyai ház-

ban, miközben a család összepakolt az útra. Mindegyik órára volt, amikor vitték őket.

Fiatal nyilas jött értük, szépen, csaknem kedvesen szólította őket indulásra. Anyánk pedig az utcán a többiekkel ellenkező irányba fordult, de a nyilas hagyta, úgy tett, mint aki nem vette észre, s anyánk ment, ment, ki a mezőre, keresztül-kasul járta a kukoricatáblákat, összevagdalták az éles levelek, csupa vér volt a karja, az arca, felismerhetetlen, amikor Casper Pichverberger Helena nevű szolgálója rátalált. Meghallotta a vajúdó sikoltását, s mint a szomszédok elmondták nekem, amikor odaért, Te már kint voltál. – Cví – suttogtá anyánk. Mire sorra kerültem, elhagyta ereje, talán már halott volt, sokáig tartott, míg Helena kihűzött belőle, ügyetlenül, mert nem volt bába, és a csípőm megsérült, de oly csúnyán, hogy örökre sánta maradtam. Anyánkat sebten elhantolták, sohase tudtuk meg, hova, mert az egész esetet titokban tartotta a Pichverberger család, életét és a mi életünket megmentendő. Magukhoz vettek bennünket, sok menyecske tartozott oda, valamennyi szoptatós, nem tűnt fel a nyilasoknak a sírásunk. Anyánknak már nem volt ideje nekem is nevet adni, hát Pichverbergerék az ószeres nagyapa után, akivel jószomszédi viszonyban éltek, Simonnak neveztek el.

Csak hogy néhány hónap múlva Pichverbergerékért is jöttek. Casper nagyapa bebújt a kemencébe, minket is maga mellé húzott, megmenekültünk. Kínlódott velünk néhány napig nagy félelemben, s amikor már nem bírta a szíve a sírásunkat, lefutott velünk a kákosi szerbekhez. Perlesics Jován volt akkor a temetőcsősz, a felesége meddő és úgy megtetszettél neki, hogy magához szorított, el se is engedett, ott tartottak. Cvéta lett a neved, ám nem kereszteltek meg, befogadó apád meggyőződése miatt se, de a partizán forradalom győzelme után ez nem is volt tanácsos. Engem sokáig cipelt végig a városon Casper nagyapa, senkinek se kellettem, mert becsületesen megmondta mindenkinek, aki csak kérdezte, fiú vagyok-e vagy lány, hogy az egyik lábam rövidebb. Patoszi bunyevácok végül befogadtak. Csúnya gyerekeik voltak, szeplősek és zabszeműek, talán azért. Nevelőapám, Budimcsevics Iván fiákeros volt, de körhintát is tartott a pajtában szép festett lovakkal és szarvasokkal, mindet újrafestette és lakkozta koratavasszal, két héttel a pangarai vásár előtt. A szilvások mögött a tisztáson szokta volt felállítani, s mikor kissé felcseperedtem, segédkeztem az e körüli teendőkben, aztán hajtottam a verkleit mindvégig, amíg csak a vásár tartott. Szorgalmamért elnézte a család a bicebócaságot, és amikor kiderült,

hogy tehetségem van a zenéhez, nagyot nőttem a szemükben, harmonikázni tanítottak, de mivel nekem nem ez a hangszer tetszett, hanem a hegedű, beírtak a zenedébe s hamarosan el is végeztem, megelőzve jóval idősebb társaimat. Mondanom se kell, zenei pályára készültem.

A Perlesics és a Budimcsevics család nem volt valami jó viszonyban egymással, talán ezért, de valójában előttem ismeretlen okból nem tartották helyesnek, hogy találkozzunk. A város más-más peremén jártunk iskolába, s csak a majálison láttuk meg egymást először, úgy tizenkét éves korunkban. Bizonyára emlékszel: amikor megálltál előttem, miközben a verkleit nyekergettem, olyan volt, mintha tükörbe néztünk volna, önmagunkat láttuk a másikban, s olyannyira elcsodálkoztam, hogy megszakadt a muzsika, nevelőapám odasietett, mérgesen hazaküldött s Te sokáig néztél utánam. Észrevettem, mert minduntalan hátrafordultam.

Pangara – apánk filológiai és nyelvtörténeti kutatásai alapján e helységnév ógörögből eredő magyarázata annyit jelent, mint Gara felé vezető út, ezt Vituczy úr, a nagyapával, a néhai ószeressel átellenben lakó történész mondta nekem csattogó hidegben egy sötét téli napon, amikor arratájt csatragoltam, közel a kákosi határhoz, ahol születtünk s ahol a barázdák valamelyike vagy meglehet, magányos fa alatt anyánk nyugszik. Talán emlékszel, mit jelentett számunkra és az egész város számára a csodálatos folyó, az Úz. Maga az élet volt! De közhely arról gondezteni, miért, hiszen a világon annyi város dicsekedhet folyóval és folyó nyújtotta előnyökkel. Nekünk az Úz nélkül azért volt elképzelhetetlen az élet, mert oda jártunk korcsolyázni. Vagyis én, mivel sánta voltam, csak bukácsoltam a part közelében a sekély víz fehér jegén, és irigyeltelek, mert Te az iskolatáskádat a hóba csaptad és engem észre se véve száguldtál a vakító végtelenbe, köröket írtál előbb persze, fitogtattad ügyességedet a csalékony jégen ott, hova ritkán merészkedett óvatos ember. Csak ketten voltunk az Úz páncélján: én gyáván toporogtam egyhelyben, és Te, a szállábú, russzantál, repdesódtál vakmerőn, ponttá váltál, aztán mellettem termettél ismét és váratlanul megszólítottál: – Megengedi-e az apád, hogy tapossam a kereket a tavaszi vásárban? Hat forgatásért egy forduló. – Hát persze hogy megengedi. Ha szépen kérem. Ha hozol bugát a kákosi határon túlról. Füstölhetnékem van. De te is kaphatsz egy slukkot.

Érdekes, tudtad a nevemet! Igaz, olyan volt a tekinteted, mint aki titkos könyveket olvas és mindenre fényt derít, fontoló elme, ki mindent

Kedves Olvasó Tanulók!

A Mosztonga folyó régi neve Úz. Iratok említik már 1256-ban. Szabályozására és rendbetételére vonatkozó adat található Váradai Péter bácsi püspök egyik 1497-ben íródott levelében. Úgy tudom, ez volt az első folyószabályozási kísérlet vidékünkön. Bácsnál torkollik a Dunába. Vagy torkollott. Mert ma nagyon lepusztult állapotban van. Majdnem teljesen megsemmisült.

Vasagyi Mária novellájából egykori, félelmetes arca bontakozik ki a folyónak. Jó olvasást!

Bence Erika

megért, csak semmi titok. Világos és jól ismert számára minden jelenség, mint az Úz jege, pedig tévedtél, mert valójában semmit se tudtál az Úzról, legalábbis kevesebbet mint én, a szemlélődő, ki pontosan tájékozódta a parton élő parasztoktól, hol milyen a sodra és a jeget faldossák-e lentől a forgók vagy szilárdan szorítja a vizet, akár a bilincs. Azért kértem Tóled kákos bugát, mert ott lefelé már veszélyes. Eltűntél, tükörképem, ép másom, a távolból a nevedet kiáltoztad, míg csaknem beesteledett, de én álltam mozdulatlan a hideg mezején, nem hogy segítséget nem hívtam, hanem számolgattam, hányszor hallok a nevedet a szádról.

A csend tértett magamhoz és a sillámló jég hidege. Matatni kezdtem a táskámban. Különbé írományokra találtam, jé, írólény, csodálkoztam, mert a Te kézírásodat véltem felfedezni, ím, ebben a versfélében is: „Úz partján járn, lombos fát látni, aláfeküdni, aludni, aludni.” Sok számomra ismeretlen matematikai és fizikai számítás, képlet, firkálmány között egy irkalapon: „Nagyobb a felhőnél csak az árnyéka volt. Ez ment előtte, s a felhő nem látta, hova lép.” Tipikus kép a Großschattenekről! S Rólad is, ahogy elvéted az utat amint nyugattól keletnek siklasz, s növekvő árnyékdóttól nem veszed észre a veszélyt.

Úgy eligyekeztél, hogy sohase talált meg senki. Pedig nevelőapád felkörtortatta az Úz egész kákos kifutványát, éjjel is hallani lehetett a jég recsenését, ahogy a hófuvatagban vágta a gép hajtotta hatalmas bárd, na most, na most érnek hozzád, marcangolódt a szívem az ijedtségtől és átborzongott rajtam a hideg. – Gyöngje jégre csalták és lehúzták a mélybe a villik – állapították meg a túlparti asszonyok. – Téliidőn különösen veszélyesek, mert lent tartja őket a jég és unatkoznak. Jaj annak, aki ilyenkor egy szál magában az Úzra merészkedik.

– Gyémántkő ez a gyerek, csak csiszolni kell rajta – néztek össze bólogatva távoli rokonaink Zágrábban, amikor győztem a csodagyerekek seregszemlájén. Így kerültem a bloomingtoni zeneakadémiára, s onnan már csak egy lépés

volt a világhír. A legnagyobb mesterek repítettek a magasba, forró lélekkel lebegtem ott egymagam, a művészet végtelenbe nyúló oltárához hallgatón, aszkéta vált belőlem, ki a hegedűjével él mátkaságban, de oly szerelmesen, hogy attól tökéletesen odapárizk a zene minden hangja és rezdülése együvé. Megszűnt a való, ugyan nem kábított el a hírnév, de e világ esetlen dolgai már nem értek tudatomig. A nappalok elviselhetők voltak, sőt, néha nagyszerűk, hiszen magához parancsolt a zene, átjárta minden sejtemet a hegedűm hangja, s én azonnal a lelkelem adtam neki. Hanem a Pangarát körülkanyargó folyó! Ma is ott van visszatérő álmomban és hallok a nevedet a jégszalag távolából. És valahányszor tükörbe nézek, eszembe jutsz, Cvi. Hogy hova tűnhettél!

Csaknem felértem már a csúcsig, káprázatos sikereim voltak. Megutaztam az egész világot. Isaac Stern bolyongó kis barátjának nevezett s mesterre jellemző gondos örömmel mutatta meg művészetének minden csínját-bínját. Kijevben kezdtünk el együtt kamarázni (szívesen adta át nekem az első hegedűs helyét a kvartettben), folytattuk New Yorkban, aztán Moszkva, Berlin, Párizs következett, már szólóban, zenekarral. Csakhogy még Kijevben történt valami: Beethoven Nagy fűgáját játszottuk és én voltam az első hegedűs, mesterem cinkosan mosolygott össze a csellóssal, na most meglátjuk, hogyan rukkan ki Simon, a nyughatatlan, és még a dux legelején voltunk, amikor véletlenül lenéztem a publikumra, és ott ültél Te az első sorban a kijevi konzervatórium koncerttermében. Pillanatra megállt a vonóm, cisz helyett diszt játszottam a következő taktusban, éreztem, megbomlik a tonalitás, társaim működése csaknem széteső, verejtékeztem és sirógörccs kerülgetett. Cvi, pont ott kellett ülnöd, hogy engem tönkretégy! Hát nem sikerült! Hatszor is kitapsoltak bennünket, tombolt a vajt fülű tömeg, és mesterem könnybe szirmosult szemmel szorított velem kezét: – Így még nem hallottalak hegedűlni! Csak az elején volt valami bibi.

New Yorkban ugyanaz a felállítás, a fűga és Brahms, majd Bartók. Alighogy a húrokra helyeztem a vonót, letekintettem, s az első sorban megint ott ültél Te. Reszkető kézzel játszottam végig a koncertet. – Rossz napod van, semmi vész – vigasztalt a mester, de legközelebb, Moszkvában már második hegedűsnek tett meg. Kicsit több szünetem volt játék közben, s most már kerestelek az első sorban. És ott voltál! És én formába jöttem, Brahmsnál már első hegedűs, repült a hang, a húrokról szakadó fájdalom és vészjósló szépség, mind Hozzád, úgy éreztem, most már mind a négyen tudjuk, ott vagy s belehevültünk, sóhajosan szép pianókkal kértelek, ne menekülj tőlem az előadás után, mint tetted másutt, egyhasi fivér, tükörkép, ki én voltam s mégse, akkor, a jégről más futott világgá, nem én, az annyiszor kinevetett sánta!

De nem találtak, pedig sokáig forgolódtam az előcsarnokban és a bejáratnál, portást,

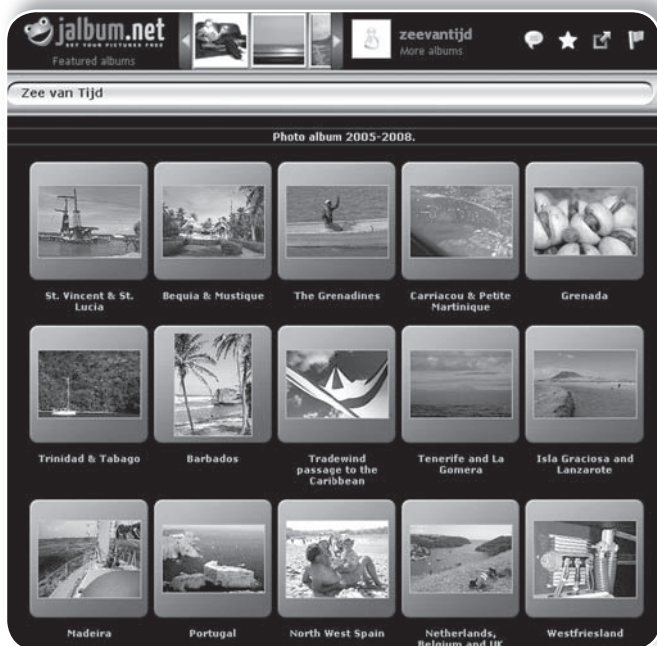
ruhatárost kérdezgettem, nem látták-e azt a valakit, aki szakasztott olyan, mint én. Leállítottam az embereket az utcán, néztek rám a bundás moszkvaiak, nem, nem, volt a válasz mindahányszor. Berlinben a Bach-partitánál már az allemande-ot elrontottam, mert nem találtak az első sorban. Biztosan hátrébb ült, gondoltam, s a vivaceba mindent beleadtam, végül remekeltem, de Te sehol se voltál. Hát még Párizsban mennyire hiányoztál! A Brahms hegedűverseny második tételénél is kerestelek még, vizslattam a közönség felé, mint cipókra a pék, amikor számolgatja, megvan-e mind vagy elcsentek belőlük a suhancár legények. És semmi! Merre bujkáltál? Egyáltalán, Te voltál az a férfi a kijevi publikumban és a többi hasonmás, vagy csupán a képzelet játszadozott velem?

Bárhova hívtak, mindenütt kerestelek. Amint kiértem a pódiumra, máris körülnéztem, hol vagy. Bágyadt a művészetem, hibát hiba után soroltam, mesterem összepréselte száját és vállát felhúzza széttárta kezét, ha kérdezték, mi történik velem. Elmaradtak a közös fellépések, vidéki városokban kellettem már csak, igaz, az Ó-kontinensen épp úgy, mint a vízen túl. – Ő az, aki Sternnel kamarázott! Azt mondják, a tanítványa is volt, de én nem hiszem. – súgtak össze a hátam mögött. Beleroppantam a félsikerekbe. Most a New York-i szimfonikusok harmadik felállításában a második sor végén hegedűlök.

Vagy öt éve, hogy kezembe került a Washington Post, címdoldalán öles betűkkel: Cvi Balog legújabb felfedezése. Ijedten meredtem a betűkre, mielőtt a hír olvasásába kezdtem volna. De igaz volt: új kisbolygót találtál egy távoli galaxisban, és kívánságodra az Úz nevet kapta. Szóval élsz! Tehát mégis te voltál a koncerteken. Honnan volna lehetséges ekkora koincidencia? És siettem nyomozni, nehogy tovább rohanj. A Massachusetts kutatóintézetben azt mondták, ilyen nevű tudós náluk nem dolgozik, nem ismerik. Moszkvában se hallottak róla és a washingtoni lap szerkesztője nem emlékezett, ki küldte be az írást K. T. iniciáléval. London, Strasbourg, sehol semmi, csillagkutatók, tudományos akadémiák, asztronómiai szaklapok. semmi. – De hát az Úz bolygó, az látható az égen, ha szabad szemmel nem is, de az önk távcsöve. – Igen, tudjuk hol van, de többet nem – volt a válasz.

Mi történt Veled, Cvi? Mi törölte ki agyadból az emlékezetet, talán pont akkor és meglehet örökre, amikor a fellépéseimről elmaradtál? Lám, én egyre süllyedek, a következő zenekari meghallgatáson nem hiszem, hogy megfelelek, s mivé lett a művészetem, pódiumra már nem is kellek. Zsugorodó felhő lettem, árnyékom hatalmasra nő, már az egész földgolyót beborítja, és eltűnök a saját árnyékomban, árnyék maradok az árnyékban, ronda szurokszínű, így, egymagamban. Segíts rajtam, Cvi! Segiiiiiiii! Segiiiiiiii! Balog Cvi!

KOMPUTER

Ez egy ingyenes webalbumkészítő alkalmazás, mellyel nagyon igényes megjelenésű fotóalbumokat generálhatunk automatikusan. A kiválasztott képeket automatikusan beilleszti a tucatnyi grafikai sablon valamelyikébe és elkészíti a HTML-oldalakat. Saját HTTP- szerveret is tartalmaz, így közvetlenül gépünkről is szolgáltatathatjuk a webtárhelyet – persze ez már kicsit mélyebb internetes és tűzfalbeállítási ismereteket feltételez(ne), no meg éjjel-nappali állandó internetkapcsolatot.

Van persze egy egyszerűbb megoldás is: a JAlbum-nak van egy webes tárhelye, ahova bárki ingyenesen fölteheti az ebben a programban elkészített fotóalbumait. Ehhez jelentkezés és jelszókészítés kell, de pénzbe

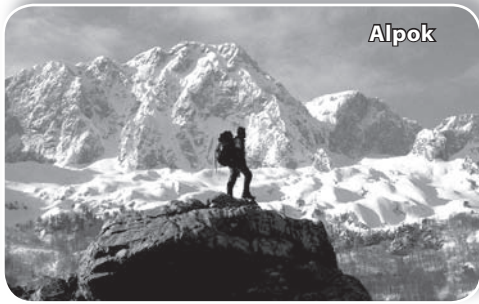
JAlbum 7.4

nem kerül és kitűnően működik. Ismerünk magyar szervereket is, amelyek hasonló lehetőségeket kínálnak, de annyira túlterheltek, hogy gyakorlatilag élvezhetetlenek az ott megnézhető albumok.

Ha tehát kedvetek szotytan rá, hogy nyaralási képeiteket, a szülinapi ünnepség képeit, vagy az osztálytársaitok fotóit album alakjában másokkal is meg akarjátok osztani (esetleg éppen a messzi távolban: Kanadában, Ausztráliában élő barátaitokkal, rokonaitokkal), akkor ez egy nagyon jó megoldás.

Összegyűjtitek a kiszemelt képeket egy mappába, amiben semmi más nincs, átméreteztitek őket pl. 800×600 pixeles, 72 dpi-s méretre, olyan címet adtok nekik, amiből kiderül, mit vagy kit ábrázolnak, és behívjátok a JAlbum programba. Ez igen ügyesen egy flash, illetve Java alapú HTML-oldalt generál a képekből, amit (aktív internetkapcsolat mellett) a programból föl is tölthettek a JAlbum tárhelyére. Aztán már csak a megfelelő linket kell elküldenetek barátaitoknak, ismerőseiteknek, és miként ti, itt, a saját komputeretek mellett, úgy ők is Kanadában vagy Ausztráliában szabadon élvezhetik, nézegethetik legfrissebb fotóalbumotokat!

Szlovénia

Képzelték el egy olyan országot, amely olyan kicsi, hogy a fővárosból tiszta időben ellátni a határáig! Nem vicc: Ljubljana legmagasabb pontjáról, a várból északnyugat felé nézve földereng a távolban az Alpok hegygerince, köztük a Triglav háromfejű havas csúcsa (melyről mi, öregebbek még azt tanultuk, hogy ez hazánk, Jugoszlávia legmagasabb hegycsúcsa), délnyugat felé pedig a horizonton felkéklik az Adriai-tenger. Aki veszi magának a fáradságot, hogy beáll a belgrádi konzulátus elé vízumot igényelni, nem bánja meg: felejthetetlen napokat tölthet ebben az ex-Jugoszláv alpesi miniállamban.

Az Osztrák–Magyar-monarchia idejében még Krajnai hercegség néven együtt emlegették a mai Szlovénia északi részét az osztrák Karintiával. Ma is szoros a kapcsolat a Karavanke hegylánc két oldala között, amikor néhány évvel ezelőtt a szlovén Jesenicéből az osztrák Spittal felé tartottunk, át a Karavanke-alagúton, úgy kellett kikönyörögni egy pecsétet az útlevélbe, mára pedig a pecsétetek is eltűntek, s a határ is észak és nyugat felé. Szlovénia, mely az ex-XU országok közül elsőként lett az Európai Unió tagja, közben az eurót is bevezette hivatalos fizetőeszközként, nemrég óta a schengeni szerződés értelmében lebonthatta ezeket a határsorompókat. Ha a Triglav fenyegető csúcsa nem állna őrt a határon, észre se vennénk, hogy átsuhanunk egyik országból a másikba.

Krvavec, mely az ország egyik felkapott síterepe (a legismertebb mégis a sokkal rosszabb természeti adottságokkal rendelkező Kranjska Gora) a pályák lankásak, inkább családoknak ajánlják a szlovénok ezeket a terepeket, de vannak itt azért piros és fekete jelzésű sípályák is. Ezeket is megjártuk, emlékszem, Ferenczi Jenci bácsi egyszer úgy ért le a völgybe, hogy az egyik

sítalpa hiányzott, a másikat meg két darabban hozta! Szerencsére, neki – egy-két horzsolástól eltekintve – nem esett nagyobb baja... De Zarnik is nagyon szép emlékeinkben maradt meg, ott egy hegycsúcsra vitt föl a libegő, s onnan fél-háromgyed órán át siklottunk lefelé, kényelmesen, urasan, vajdaságiasan...

Bledről egy legenda is kering, persze, nem a sípályáról, hanem a töről, mely télen-nyáron gyönyörű, de a legszebb talán éppen most, tavasszal. Állítólag ugyanis van egy harang a tó fenekén. Egy gazdag özvegy öntette hajdan a Bledi-tó templomának. Mivel azonban Isten háza történetesen a tó közepén levő szigeten áll, a harang az őt szállító csónakkal együtt sajnálatos módon elsüllyedt. Így hát ma csak egy másolat hangját csodálhatjuk, ezt az akkori pápa ajándékozta vigaszul a bledieknek.

A tó fölül magasodó várban egy szép múzeum működik, benne egy igazi nyomdamúzeum-részleg. Itt korhű öltözetbe bújtatott céhmester mutatja be a kíváncsi turistáknak, hogyan szedték egykor sorokba a betűket, s hogyan nyomtatták a sorokat papírra...

A Postojnai-cseppkőbarlang világhírű, de ott van mellette a Predjamski Grad kastély is, mely megérdemel egy látogatást, a közelben pedig van még egy érdekes, bár teljesen más jellegű barlang: a Škocjani-

barlangrendszer. Ez utóbbit a Notranjska Reka nevű bűvópatak vájta a mészkő-hegybe, mely előbb a szlovén karsztban folydogál, majd eltűnik a föld alatt, s végül Trieszt közelében ömlik az Adriába. Amit azonban a hegy mélyében alkotott néhány millió év alatt, azt nagyon is érdekes végigjárni.

Mint ahogy a szlovén tengerpartra is érdemes leruccanni. Ez nem hosszú partvonalával ejti csodálatba a látogatókat, hiszen alig 47 kilométer hosszú, s Ankarantól a Pirani-öbölig terjed. Annak idején úgy jöttünk át Triesztből Piranba, hogy egy tengerparti kemping közepén volt a határátkelő, a kövér vámtiszt pedig még az autóbá sem volt hajlandó bekukkantani! Ankaron jelentéktelen falucska, de Koper már – helyi viszonylatban legalábbis – komoly városnak számít. Itt van ugyanis „A” kikötő, az egyetlen Szlovéniában, ahol nagyobb hajók is kiköthetnek. De igaz, ami igaz, Szlovénia nem egy tengeri nagyhatalom, sose voltak ilyen vágyai. Azon a tengerparton azonban – a szárazföld belsejében levő célpontokkal kombinálva – komoly turizmust valósít meg. Aki pedig egyszer járt Piranban, Portorožban, máskor is szívesen eljön, visszatér ebbe az országba, melybe egykor belföldi vonatjeggyel, határok nélkül utaztunk...

L. G.

Miről árulkodik az arcunk? (1.)

Régóta ismert, hogy a gondolatok finomsága, az agy pozitív felhasználása egyes arányosságot mutat a homlok méretével és formájával: minél magasabb és tisztább a **homlok** – azaz minél kevésbé találunk rajta ráncokat, dudorokat –, annál tisztábbak az illető gondolatai is. A magas homlok, vagyis nagy térfogatú agy már megadja az esélyt arra, hogy a gondolkodás kreatívvá váljon, ám hogy az illető gondolatainak a realitása is megfelelő legyen, ahhoz a homlok domborúságára is szükség van. Akire tehát a széles, magas, kellemesen domború, ránc- és dudormentes homlok jellemző, arról nagy

valószínűséggel kimondható, hogy eredeti gondolkodó, jó ötletei támadnak, és azokat meg is tudja fogalmazni, majd valósítani.

A **fül** önmagában is a gondolkodásmódot jelzi, érdekes módon a nagy gondolkodóknak általában a fülük is nagyobb annál, amekkorát az arcukhoz mérten várnánk. Az intellektualitásra általában az utal, hogy a fülcimpa nem gömbölyödik, hanem egyenesen nő oda a fejhez. Annak az embernek pedig, akinek a fülkarimája fehérebb a fül többi részénél vagy valamilyen kis dudor van rajta, mindig támad valamilyen ötlete, mindig jár az agya.

(Folytatjuk)

Bonszai

Az egész a tállal vagy cseréppel kezdődik: agyagból, kerámiából készült, véletlenül sem műanyagból. Innen kapta a nevét is az arasznyi erdő, bon ugyanis japánul edény, a szai pedig a fa. Tehát a bonszai harminc-, negyven- vagy hatvanéves, és egy kiscyberk is arrébb tudja tenni.

A többi már „egyszerű” biológia, hiszen minél kisebb egy növény gyökere, annál kevesebb táplálékot vesz föl, és annál kisebbre nő.

Amikor átültetik, megvágják a gyökereit, majd az ágakat is, hiszen a csökkentett gyökér nem tudna nagyobb koronát táplálni, és a fa elpusztulna. A türelem tehát jól megalapozott szaktudással párosul, s az odaadó kertésznek így sikerült bármilyen fa magjából törpefát nevelnie. Különleges termőföldkeverékbe ültetik, különlegesen öntözik és még számos különleges dolgot művelnek vele, hogy a bonszai ne elkorcsult, nyomorék cserje legyen, hanem iga-

zi fa, csak éppen kicsi. Így érik el azt, hogy ezek az apró fácskák ugyanúgy évtizedekig, évszázadokig éljenek, akár természetes nagyságúra növe társaik odakint...

A törpeség egyébként nem kivételes, hiszen a magas hegyvidékeken, főnt a hóhatáron természetes körülmények között is sok törpefát látunk, fenyőfajtákat, amelyek lent a völgyben tíz-húsz méteres óriásként meredeznek.

Nem szobanövények ezek a kis cserépben élő fák, mert ha rendszeresen szobában tartják őket, elsorvadnak, akár a normális növesű fák. Szobában csak az olyan törpefát tartják, amely eredetileg trópusi származású, és a hűvös éghajlatot nem bírja. A törpefák nevelése Kínából ered. Feltehetően Kr. e. 200 táján alakult ki nemesítésének szokása, majd eltelt vagy ezer év, amikor buddhista szerzetesek átvitték a miniatűr fákat Japánba.

D-É

Tudod-e?

A középkori uralkodóknak népeik nem mindig adtak hízelgő jelzőket. Így például a Kospasz Károly, Kövér Lajos vagy Földnélküli János elnevezések nem voltak éppen hízelgők viselőikre. A királynőket rendesen megkímélték a sokszor gúnyos jelzőktől, de ez alól is van kivétel. A kis Pipin feleségének ugyanis a „nagy lábú” jelzőt adták, s így ez a királynő, mint nagylábú Berta szerepelt a történelemben. Ezt a jelzőt nem tudta elhomályosítani az a körülmény sem, hogy a legnagyobb középkori uralkodók egyikének, Nagy Károly császárnak volt az anyja.

A combközépig vagy térdig érő, zsinórozott, álló gallérú férfikabátot hívják **atillának**. Nevét Attila hun nagykirály után kapta, akit egy 17. századi képeskönyvben (a hun és magyar vezérek, hősök metszeteit tartalmazó Nádasdy Mausoleumban) hasonló formájú dolmányban ábrázoltak. 1850-ben az osztrák hadseregben a huszárság dolmányának hivatalos elnevezése lett.

Iskolanapi műsor az óbecsei Petőfiben

Az idén március 27-én az iskola szép dísztermében került sor az ünnepségre. A tavaszi virágokkal, főleg piros tulipánnal feldíszített színpad a kikeletet, az újjászületést varázsolta elénk. Most is, mint mindig az iskola himnuszával az énekkar nyitotta meg az ünnepi műsort, **Kiss Margit** zenetanárnő vezetésével.

*Ünnepeljük iskolánknak napját,
Ünnepeljük ezt a szép napot!
Petőfi Sándor emléke lobogjon,
Ki a harcban példát mutatott.*

*Hogyha egyszer elmegyünk majd innen,
Jön helyettünk ezer kisdíák.
De szívünkben élni fog az emlék,
Petőfi Sándor, a mi iskolánk...*

Majd az iskola igazgatónője, **Krstić Dragica** üdvözölte az egybegyűlteket: a tanítókat, tanárokat, s külön a községi képviselőket, az Iskolaszék tagjait, a polgármestert, Dušan Jovanovićot.

– Iskolánk munkájának minőségét köszönhetjük az egykori és a ma dolgozó tanárainak, tanítóinak. Szép eredményeket érnek el tanuló-

ink a különböző versenyeken, rendezvényeken. Mindezt köszönhetjük a tanárok példamutató munkájának...

Benák Erzsébet és **Szűcs Budai Engelbert** magyartanárok vezetésével egy verses összeállítással mutatták be Petőfi Sándor életútját a tanulók Szabadság szerelem címmel. Fölléptek: Rókus Zoltán, Rókus Ármin, Szilágyi Albert, Cseszák Zsombor, Péter Diana, Péter Lea, Kocsis Katarina, Sinkovics Áron, Bedleg Edvárd, Kiss Tamás, Molnár Tímea, Bóvíz Bettina, Nagy Szanella, Dudás Melinda, Szerda Klára, Csepregi Éva, Csúzdi Noémi, Vukov Anita. Hallhattuk Ratkó József Történelem és Ady Endre A Tűz csiholója című versét, Petőfi Sándor János vitézének részletét, valamint a Föltámadott a tenger, a Nemzeti dal és a Szabadság, szerelem! című költeményeket.

Az énekkar közben Petőfi Sándor a Távolból és a Befordultam a konyhára megzenésített verseit adta elő. Majd Vukov Anita Rózsabokor a domboldalon, Boros Tijana Ereszkedik le a felhő, Molnár Tímea pedig a Hej, tulipán megzenésített verset énekelte.

Miroslav Antićra is emlékeztek a műsor során. Popov Nataša a költő Basna, Petković Katarina pedig a Pustinja című versét szavalta.

A Szabadkán megtartott Nemes Nagy Ágnes szavalóverseny (anyanyelvpolók csoportja) győztesei is fölléptek, Varró Dániel verseit szaval-

ták. Radić Helena a Szösz néne, Čiplić Ivan pedig a Limerickek címűt. Miroslav Snežana is szép eredményt ért el a szavalóversenyen, ő Zmaj O mišu című versét mondta el, majd a negyedikes népdalcsoakra, hangszerjátéka tette színesebbé a műsort.

Ezután következett a táncok kavalkádja: a szerb néptánc, a kóló (alsósok), a Kalózok, (5–6. osztályosok), a 4. a (Vad tánc), majd a 4. b, c (Tviszt) és a fölsősök (Black-Jack) ritmikai tánca.

K. E.

A népdalcsokor előadói

Čiplić Ivan és Radić Helena

Az énekkar

Vukov Anita szaval

Mennyire vagy művelt?

1. Ha a mesebeli tündér teljesítené három kívánságod közül az egyiket, mit választanál?

- a) Sok pénzt kapsz.
- b) Nagyon művelt leszel.
- c) Száz évet fogsz élni.

2. Szerinted hogyan lehet műveltségre szert tenni?

- a) Olvasni kell, színházba, hangversenyre járni.
- b) Hallgatni kell az öregek történeteit.
- c) Sokat kell nézni a tévét.

3. Fontos-e, hogy az ember művelt legyen?

- a) Inkább egy szakmában kell járatosnak lenni.
- b) Nem fontos, ha az ember gazdag.
- c) Fontos, mert szebb lesz a lelkünk, ha műveltek vagyunk.

4. Hány könyved van?

- a) Csak tankönyveim vannak.
- b) 50 alatt.
- c) 50 felett van a számuk.

5. Szoktál-e zsebpénzedből könyvet vásárolni?

- a) Azt már nem.
- b) Néha vásárolok.
- c) Szüleim vesznek nekem könyvet.

6. Mennyi időt szánsz naponta olvasásra?

- a) Semmit.
- b) Legalább egy félórát.
- c) Ha nem is naponta, de szeretek olvasni.

7. Hogyan döntöd el, mit olvassál?

- a) Megkérdezem a szüleimet, tanáraitam.
- b) Azt olvasom, ami a kezembe kerül.
- c) Azt olvasom, amit az ismerőseim ajánlanak.

8. Honnan szerzed be az olvasnivalót?

- a) A könyvtárból.
- b) A barátaitól, ismerőseimtől.
- c) Csak a saját könyvespolcomról olvasok.

9. Vezetsz-e olvasónaplót, leírod, amit olvastál?

- a) Csak a háziolvasmányokról írok tartalmat.
- b) Igen, minden könyvről, amit olvasok, írok pár sort.
- c) Nem.

10. Van-e olyan könyv, amit többször is szívesen elolvasol?

- a) Igen, több ilyen könyv is van.
- b) Van egy ilyen kedvenc könyvem.
- c) Nincs.

PONTOZÁS			
	a	b	c
1.	0	4	1
2.	4	2	2
3.	1	-	4
4.	-	2	4
5.	-	4	2
6.	-	4	2
7.	4	1	2
8.	4	2	1
9.	1	4	-
10.	4	2	1

Oldd meg a tesztet, majd számold össze, hány pontot értél el. Ha nem vagy büszke az eredményedre, ne mondd el senkinek. Ellenben tanulj, olvas, hogy a következő tesztnél több pontot szerezhess.

Értékelés

31–40 pont

A lehető legjobb úton jársz a műveltség megszerzésében. Nemcsak tájékozott vagy, de tudod, hogyan kell megszerezni a műveltséget, sőt, olykor áldozni is tudsz arra, hogy művelt legyél. Ezt az utat kell követned a jövőben is.

21–30 pont

Már felismered, hogy a műveltség fontos minden ember számára, de megszerzésének útját-módját még nem tudod kellően megválasztani. Sokszor sajnálsz rá az időt és nem mindig találsz érdekesnek az olvasást, inkább tévét nézel. Rendszeretlenül, alkalmyszerűen olvasol, s ez bizony nem elég az alapos műveltség megszerzéséhez.

20 pont alatt

Még nem figyeltél fel arra, mennyivel jobb érzés műveltnak lenni. Nem nagyon érdekelnek a könyvek, a színház. Azért a Jó Pajtás nem mond le rólad, és reménykedik, hogy előbb-utóbb másként fogsz gondolkodni a műveltségről.

„Kedves Bizalmas!

Képzeld el: van egy 13 éves lány, szerelmes, aki újra beleszeretett a volt szerelmébe. Ez nem nagy gond, de ebbe belezúgtak még a barátai is. Kiderült a napokban, hogy a volt fiú nem akar járni vele, de ő reménykedik. Van, hogy a szerencse itt-ott összehozza őket. A fiú a szomszéd városba jár iskolába, és egy bandához tartozik, akik között van egy srác, akivel a lány megismerkedett, közelebről is. A gond az, hogy az első fiú továbbra is sokat jelent számára. Hogyan lehet segíteni neki?

Csak 13”

Válasz:

Kedves Csak 13!

Ha hiszed, ha nem, a szerelmet nehezebb újrakötözni mint a barátságot, és ha ez mégis sikerül, a csomó nagyon gyorsan szétcsúszhat és szétválík a két szál. A fiú már nem akar kötözgetni, csomózgatni. Ha valakivel szakított, nála ez végleges dolog. Jó lenne, ha a lány megpróbálná a reménykedést ebben az esetben eltemetni, és a jövő felé fordulni. Nem vagyok biztos abban, hogy egy 13 éves lány számára a „bandázás” reménykeltő jövő, erről azért az adott lánynak el kellene gondolkodnia. Abban sem vagyok biztos, hogy jó érzés napról napra a „szeretett” fiút más lányokkal együtt látni. Inkább a közelben kellene körülhéznie, ott, ahol iskolába jár, hisz akkor nem kell azon gondolkodnia, hogyan találkozhat a fiúval. (Habár a tiltott és a nehezen elérhető gyümölcs a legfinomabb!) Én a lánynak egy időre a barátkozást ajánlanám. Jó lenne barátként a fiúk közé vegyülni, a többi barátnővel együtt, alkalmat adva egymásnak arra, hogy jobban megismerkedjenek, gyakorolják a másik nemmel való beszélgetést, köszönést, hogy lássák, hogyan gondolkodik sok mindenről a másik nem. Biztos vagyok benne, hogy akad a fiúk között olyan is, aki még aranyosabb, még kedvesebb fiú, akinek a lány tetszeni fog és viszonyozzák majd az érzelmeit. A bandával pedig vigyázni kell, nehogy azt gondolják, hogy a lány kézről kézre járhat a fiúk között, hogy a többiek is „közelebről” megismerkedhetnek majd vele, úgy, mint ahogyan ezt már eddig a bandából két fiú meg is tette.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves vagyok és nagyon boldogtalan! A szüleim mindentől meg akarnak óvni, és esténként nem nagyon engednek sehova. Ha hébe-hóba kapok kimenőt, hogy a barátnőimmel együtt legyek, akkor még sötétedés előtt haza kell érnem. Ha elkések, kikapok, és ilyenkor sírással végződik a nagyon szép nap. Ráadásul van egy 18 éves fiú, akivel csak esténként tudok találkozni, mert napközben dolgozik. A fiúról a szüleim persze semmit sem tudnak. Amikor vele van randim, azt mondom, hogy a barátnőkkel megyek sétálni. Mivel győzhetném meg őket, hogy ne féltsenek annyira? Kérlek, segíts!

Boldogtalan”

Válasz:

Kedves boldogtalan!

Még ha hihetetlennek tűnik is, szülőnek lenni nehéz dolog. Különösen, ha a mi kicsi lánykánk (vagy fiunk) egyik napról a másikra felnőttként szeretne élni, mi pedig észre sem vettük, hogy mekkorát változott. Ez az az időszak, amit mindannyian megéltünk, megélünk, amikor a szülő még visszafogná, a gyereke meg már menne, repülne. A szülők tele vannak aggodalommal, meg felelősségérzettel, különösen, ha napról napra követik a környezetünkben a történéseket. Biztos vagyok benne, hogy szülőként te sem viselkednél másként. Hogy a szüleid ilyen szigorúak veled, az azért is van, mert érzik, hogy körülötted valami nem stimmel, hisz nem nehéz észrevenni, hogy a lányuk randira készül, vagy a barátnőkkel szeretne fordulni egyet. Érzik és tudják, hogy nem vagy velük őszinte, a titkok mögött rosszat sejtene. Mindig jobb a nyíltság és őszinteség, még ha néha büntetéssel is jár, mielőtt még jobban elmergesedne a helyzet. Képzeld csak el, mi lesz, ha megtudják, hogy hazudtál nekik, becsaptad őket, kijátszottad a bizal-

mukat. Szerintem inkább tőled tudják meg, hogy szerelmes vagy abba a fiúba, mint másból. Mondd el nekik, hogy te mit érzel és mit szeretnél, és beszélj nekik a fiúról is. Ami a késéseket illeti, ha engedményeket akarsz a szüleidtől kapni, első és alapvető, hogy ne késs el otthonról, de sehonnansé. A szüleid látják majd, hogy annak ellenére, hogy szerelmes vagy, van fiú, hébe-hóba bulizol, az iskolai és otthoni munkádat illetően sem változott. Továbbra is jó jegyeket viszel haza és az iskolában elégedettek veled. Ha megbízhatnak benned, idővel könnyebben elengednek majd sötétedés után is.

„Kedves Bizalmas!

Nyolcadik osztályos lány vagyok. Fél éve megismertem egy fiút, vagyis szemeztünk a buszon. Köszöntünk is egymásnak. Egyik nap ott álltam mellette, de még két barátja is ott volt vele, és az egyik megkérdezte, tetszik-e nekem a barátja, akarnék-e járni vele. Én rávágtam, hogy nem. Utána a srác egy ideig nem nézett rám. SMS-ben megérdeklődtem tőle, hogy a barátai miért kérdezték azt, hogy tetszik-e: szívatásból vagy komolyan. Most újra köszön, és megint szemeztünk. Mit tegyek tovább? Kérlek, segíts!

Busz-szerelem”

Válasz:

Kedves Busz-szerelem!

Úgy látszik nálad bevált az a stratégia, hogy elsőre soha nem mondasz igent. Tudni kell nemet mondani! (Nemcsak a kábítószernél, ciginél, alkoholinál van ez így!) A te esetemben ennek köszönhetően komolyra fordult a helyzet, és a fiú nem tart komolytalan lánynak. Jó lenne tudni, mi volt a fiú válasza az SMS-re, mert könnyebb lenne átlátni a fiú további lépéseit. Mindenesetre a fiúnak kell megtennie az első lépést. Ezért: TŰRELEM! Nem szabad megkönnyíteni a srácok dolgát, hagyni kell őket udvarolni. (Ezt is tanulni, gyakorolni kell!) Szemezz továbbra is vele, köszönj neki, de várd meg, amíg ő teszi meg a következő „első” lépést. Te csak utána mutasd ki az érzéseidet. Mi pedig szorítunk neked!

„Kedves Bori Mária!

Tizenhárom éves vagyok, és először vagyok, úgy igazából szerelmes. A szüleim nem tudják, hogy van fűm. Félek tőle, hogyan fognak reagálni, ha megtudják. Az az érzésem, hogy napról napra jobban ellenőriznek és szigorúbbak velem. Tudom, hogy féltenek. Nemrégiben csókolóztam először. Nagyon féltem, milyen lesz. Most meg attól félek, hogy ezt a csókolózást megtudják a szüleim. Nem tudom, normális ez?

Első szerelem”

Válasz:

Kedves első szerelem!

Ne izgulj! Minden a legnagyobb rendben történik nálad. Nagyon is normális dolog szorongani, félni attól, ami ismeretlen számunkra, nem beszélve arról, ha még az elvárásaink is nagyok ezzel kapcsolatban. Jó szerelmesnek lenni, és a csókolózás jó dolog. És vannak dolgok, mindenek ellenére, amit a szüleinek nem muszáj részletesen tudni. A szüleid már érzik, hogy valami nálad nincs rendben, érzik és tudják, hogy titkaid vannak. Jó lenne, ha tiszta vizet öntenél a pohárba, hogy ne kelljen hazudoznod. Még ha az első pillanatban a szüleid tiltásokkal reagálnak, akkor is. Idővel megnyihülnek majd. Ezért beszéljess el velük arról, hogy van fiú, hogy nem akarsz vele lefeküdni, mert még nagyon fiatal vagy. Biztos vagyok benne, hogy megértők lesznek, hisz ők is voltak 13 évesek, tudják, mit jelent az első szerelem és szerelmesnek lenni. Inkább kérd ki a tanácsukat ezzel kapcsolatban. A nyitottság és közlékenység a szüleinekkel szemben mindig nyerő tipp. (Persze vannak nagyon ritka kivételek is közöttük, akik erősítik a szabályt!)

A vízimolnár lánya

Mindnyájan ismeritek a gólyahírvirágot. Korán tavasszal, a gólya érkezése idején tele van vele a rét, vízszél, patakpart, aranylik tőle a nagy határ mező. Mintha csak mesebeli tündérek csillogtatnák aranyhajukat a tavaszi nap-sugárban.

Ilyenkor már rég elhordta a szél a gólyahírvirág aranyszirmait. Csak fényes, haragoszöld nagy levelei hintázzák magukat a déleesti fuvalomban. Mintha csak mesebeli tündérek terítgetnék, lobogtatnák zöld bársonyköntösüket. Nem is rosszul gondoljátok, hogyha annak gondoljátok. Aranyszirma a gólyavirágnak aranyhaj volt valaha, zöld bársonyköntös a bársonylevele, hét határba híres világszép lány maga.

Öreg vízimolnár volt az édesapja, oda járt a fél ország búzaöröltetni, világszép leányon szemét legeltetni.

Hiszen szép volt a lány, hétszerte szebb a hajnali csillagnál, mikor legszebben tündöklük, de a kevélysége még hetvenhétszerre nagyobb volt, mint a szépsége. Kicsi szobájának hófehér falán volt a kristálytükör, egyre abban nézegette magát a vízimolnár lánya.

– Hej, lányom, lányom – zúgolódott az öreg molnár –, csúf dolog az a nagy tükrös-ködés! Varrás a kezedbe, söprút a markodba! Szaladj a konyhára, nézz a malomba!

Vállat vont a világszép lány, mosolygott az ajka, nem arra termett ő, hogy a dolognak törje a fokát, csak tovább is a tükörbe nézegetett.

Egyszer aztán kapta magát az öreg molnár, úgy vágta a malomkőhöz a kristálytüköröt, hogy egyszeriben lángliszt lett belőle.

Vállat vonat a világszép lány, s odaállt a rozsmaringos ablakhoz:

– Ablak, van-e nálam szebb?

Megharagudott az öreg molnár, kitorpte az ablakot, s odaakasztott helyébe egy gorbomba liszteszsákot.

– No, édes lányom, ettől kérdezd meg, van-e nálad szebb?

Könny öntözte a vízimolnár világszép lányának patyolat orcáját, nagy kétségbeesésében beletekintett a patak tükrebe, s egyszerre ragyogó lett az arcja.

– Patak, van-e nálam szebb?

– Nincsen, nincsen – cserregi, csobogja a csacska patakocska.

A vízimolnár lánya el se ment többet a patakpartról. Búsult az öreg molnár, de mit tehetett róla szegény feje? Aztán egyszer dolga akadt a városban. Rábízta a malmot világszép lányára, aki akkor is ott ült a patakparton zöld bársonyruhában, aranyhaját bontogatva a patak tükreben.

– Lányom édes lányom, majoranna-szálam: beszaladok egy kicsit a városba. Vigyázz addig a malomra, árad a patak, gondod legyen a zsilipre!

– Úgy lesz, apám, úgy lesz – mosolygott a világszép lány, s nem győzte nézni a patakból visszamosolygó képét.

– Patak, van-e nálam szebb?

Ez egyszer nem volt felelgető kedviben a patak. Habzott, tajtékzott, hullámai megdagadtak, átszakajtották a zsilipet, s úgy elragadták magukkal a malmot, hogy az meg se állt, míg szét nem morzsolódott valami alattomos szirten.

Híre-nyoma se volt a patakmalomnak, mire hazaérkezett az öreg, koldusbotra jutott molnár. Világszép lánya akkor is ott ült a parton, aranyhaját lebegtette a szél.

– Patak, van-e nálam szebb?

Az öreg molnár szívét elfutotta a keserűség, ajkáról elszaladt az indulatos mondás:

– Hej, lányom, lányom, hát csak bámuld magad örökké a patak tükreben!

Zöld bársonyköntöse zöld bársonylevéllé, aranyhaja aranyszírommá változott abban a percben a világszép molnárlánynak, ő maga gólyahírvirággá. S ha a nap süt, ha eső esik, azóta is mindig magamagát bámulja a víz tükreben a vízimolnár lánya, gólyahírvirága.

ZSIBONGÓ

A sűgolyuktól a kísértetkastélyig

a fületek mellett levő tányérből halljátok. E kísérletben a tányérok tükrökként szerepelnek.

A hangok, terjedésük közben különböző akadályokba ütköznek, melyekről részben visszaverődnek, részben elnyelődnek. Az emberi test például elég jól elnyeli a hangokat. Ezért aztán nemcsak átvíti értelemben mondható, hogy a közönség szinte issza a szónok szava- it, mert valóban elnyelik a hang egy részét. A nagyobb rezgésszámú, magasabb hangok jobban elnyelődnek, ezért a vízhang kissé mélyebb hangon ismételi meg a hangokat, a messze hangozó hajókür- tők is mély hangon búgnak, az afrikai dobüzenetek is ezért hallatsza- nak messzire. A hang terjedésének sajátosságait figyelembe véve, az építészek igazi kísértetkastélyokat is építhettek. Ezekbe a falakba épített csatornában vezették el a különböző helyről származó, néha elváltoztatott hangokat akár a beépített szobrok belsejébe, s így valóban úgy hangzott, mintha azokban kísértetek lakoznának és beszélnének.

Sz-f

A hangok terjedésével számos hétköznapi és néhány különleges jelenség is magyarázható. A színészeknek gyakran igen hosszú és nehéz szövegeket kell megtanulniuk, és néha előfordul, hogy kis- sé ki kell segíteni őket. De ezt úgy kell tenni, hogy a sűgást a közön- ség ne hallja meg, csak a színészek. Ehhez a hangnak azt a tulajdon- ságát használják fel, hogy a fényhez hasonlóan a hang is tükrözhető. A sűgolyuk, mint egy fényszóró tükre, a hangokat a színpadra irá- nyítja. A hang tükrözhetőségéről egy egyszerű kísérlettel meggyő- ződhetek. Két mélytányérra van hozzá szükség és egy jó hangosan ketyegő karórára. Az egyik tányért tegyék magatok elé az asztalra, a másikat pedig tartsátok a fületek mellé. Másik kezetekkel tartsátok az órát az asztalon levő tányér fölé. Egy kis próbálgatással kitalasz- talhatjátok, hol kell az órát tartani ahhoz, hogy annak ketyegését

Szólásmagyarázat

Kapkod, mint Bernát a ménkü után

A szólással kapcsolatban csak Autólagosan kitalált adomákat ismerünk. Ezek közül az egyik, ame- lyet a múlt század közepén jegyeztek fel, egy bizonyos Bernátról szól. Affé- le világszalóról, aki sok pénzt szedett össze azoktól, akik elhitték neki, hogy villámcsapást tud létrehozni. A kísérlet természetesen nem sikerült és a pórul járt csalót deresre húzták. Az adoma szerint Bernát botozás közben kétségbeesetten kapkodott.

A bűvös hetes

A mesék világában többször találko- zhatunk a hetes számmal. Olvas- hattatok Hófehérkéről és a hét törpéről a kecskéről és a hét kecskegidáról, a hét- mérföldes csizmáról, hetedhét országról, a hét szűk esztendőről és egyéb „hete- sekről”. De hallhattatok, olvashattatok az ókori világ hét csodájáról, a hét görög bölcsről is.

A babiloniak szinte megszállottjai voltak a hetes számnak. A holdhónapot négy hétnapos hétre osztották, s a he- tedik napon babonásan rettegtek, nem mertek fontos munkához fogni.

Rájöttek, hogy ha a természetes szám- sor első hét számát összeadják, eredmé- nyül 28-at kapnak, ami éppen a holdhó- nap napjainak száma.

Hét jó és hét rossz szellemben hittek. Az általuk ismert világot hét övezetre osz- tották. Amikor Babilon bölcs csillagás- zai az eget kémlelték, hét bolygót figyelhet- tek meg. A babiloniak igen babonások voltak: bűvös zsinórt hordtak magukkal, amelyre hét csomót kötöttek, s ezekre mormolták a varázsimát.

A görögök is megismerték a babilo- ni csillagász-papok bölcsességét, ezért ők is hét bolygót emlegettek, amelyek szerintük a planéták. Ezek égi bolygásuk közben zenei hangokat hallatnak – a ská- la hét hangját – ezt nevezték a szférák zenéjének.

Sz-f

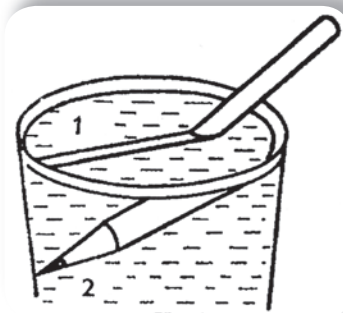
A megtört ceruza

Vízzel telt üveg pohárba dugjuk bele kis- sé ferden a ceruzát, ahogy azt ábránk mutatja, és úgy nézzük, hogy a víz felszínét is lássuk meg a pohár oldalát is. Két ceru- zát látunk a vízben. Egyik a víz felszínén át látható és erősen meg van törve, a másik a pohár oldalán át. Ez kevésbé tört, és el van tolódva a levegőben levő ceruzához képest.

Ezért jó, ha egyszerre látjuk mindkét ce- ruzaképet, mert ekkor könnyen megállapít- hatjuk, hogy a víz felszínén át látott ceruza iránya mennyire tér el az eredetitől.

Mozgassuk kissé fel-alá a fejünket, akkor az ábrán 1-gyel jelzett ceruzakép törésének nagysága, eltérése az eredeti iránytól vál-

tozik. Ebben az esetben ugyanis a ceruza vízben levő részéről kiinduló fénysugarak más-más szög alatt esnek a víz-levegő határára, és a levegőbe kijutó fénysugár törésszöge, tehát iránya más-más lesz. Fe- jünk mozgatása közben más-más irányban látjuk a ceruza víz alatti részét.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

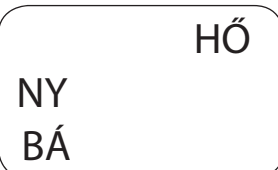
Rejtvényünkben két magyar író-költő teljes neve, illetve még kettő vezetékneve rejtőzik.

1	2		3	4				5	6	7
8			9					10		
		11			12	13	14		15	
16	17				18			19		
20				21						
		22	23					24		
25	26				27		28			
29			30	31					32	33
34										

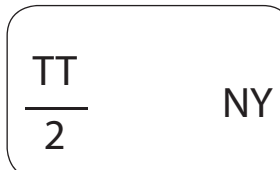
Vízszintes sorok: 1. Magyar költő, egyik verse A vén cigány (folytatás a függőleges 7. sorban), 8. Katona Tamás, 9. Lovagolni kezd, 10. Román pénz, 11. A Csí, a Kele és a Hu című regények írója (István), 15. Soha egynemű betűi, 16. Méretre vág, 18. Könnyen, szerbül, 20. Lakat, 21. Hamvaiból feltámadó mesebeli madár, 22. A fülemüle, A rab golya című versek költője (János), 24. Ilyen rövidebben, 25. Női név, 27. Angol mértékegység, 29. Igekötő, 30. Te és ő, 32. Ételizejtő.

Függőleges sorok: 2. Tíz fele, 3. Kis testű kutya, 4. Nem kevés, 5. Hangtalanul tol, 6. Angol igen, 8. Író-költő, ő írta a Pacsirta című kisregényt, 11. Szobrot készít fából, 12. Kedvezőbb helyzet, 13. Farm, 14. E. K. I., 17. Zápor kezdete, 19. Bizonyos elem oxigénnel alkotott vegyülete, 21. Lombos növény, 23. Rita betűi keverve, 26. Ipari növény, 28. Zokog fordítva, 31. 499 római számmal, 33. Állatlakás.

Betűrejtvények

1 HŐ
NY
BÁ

2 K A
RÉ

3 TT
2 NY

4 SZÁL SZÁL

Skandináv rejtvény (14.)

Április 11-e József Attila születése és a költészet napja. Ebből az alkalomból a költő egy 1928-ban írt versének első versszakát kell megfejtenetek.

	A VÉGÉHEZ ÉRT	EURÓPAI TENGERT	MÉZELŐ FA	AROMA	1500	UDVARLÓ (ÉK. F.)	KOTORI RÉSZLET	
	TEMPUS	DORKA ELEJE	AMERICIUM	NÉMET VÁROS	KIS IZABELLA			
JÓ ALAKÚ					50	LÓT BETŰI		
TERCSI					NŐI HANGNEM	JUTTAT NÉPIESEN		
			FAMILIA				OXIGÉN	
			LITER					
M	ITTRIUM	JAPÁN	RANGJELZŐ	EL-ÁRUSÍTÓ			KELET	
		1050	FELJED	ELŐ-ÍDÉZ			EME	
NYUGAT		VAN BÁTORSÁGA HOZZÁ FÉRFINEV		ÁRASZT RÉGI FÉRFINEV			ELEJÉN LEOLT AFRIKAI TÖRZS	
KERESZTŰL						KIKÖTŐ		
	ELZÁCSKA		EEEE		MAJDNEM RIGÓ ROMA EGYNEMŰI		MÁLTA	
	AAAA		RÉVAI KÁROLY				MAGAM	
SEREG		TOK (ÉK. H.) A 3. ISMERETLEN			KERESZT FORDÍTVA		KIS PATAK	
					EZ		LUXEMBURG	

Városok

B	R	O	G	L	Ü	T	L
N	Á	M	R	O	A	R	S
A	E	E	B	L	O	I	S
H	M	B	C	S	A	S	E
L	K	S	S	H	I	Á	K
O	N	K	N	Z	T	B	Z
U	G	P	Z	L	Á	O	V
E	S	B	R	P	K	E	D

Indulj el a bal felső sarokból, és lóugrásban haladva nyolc európai főváros nevét kapod eredményül.

Keresztszavak

		B	M	M							
		E	E	A							
		P	G	G							
V	E	G				L	Á	S			
S	Z	E				C	S	E			
E	L	CS				L	T	E			
		L	E	L							
		T	M	E							
		E	T	T							

Pótold a szótöredékeket vízszintesen és függőlegesen úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki!

Szóláncok

1	KOSÁR	2	TÁV

	SZEDŐ		RÓZSA

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval értelmes szót alkot!

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Így is, úgy is

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

Meghatározások

1. Kisebb vízfolyás
2. Zamat
3. A fenyőfa termése
4. Arra a másik helyre
5. Szalmából rakják

Lóugrásban

1	2	3						
I	V	O	O	N	A	I	O	É
R	✱	K	K	✱	L	N	✱	A
A	N	E	I	R	A	K	L	R

Mindegyik ábrában egy női nevet találsz, ha a lóugrás szabályai szerint fejtet meg a rejtvényt.

A 13. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Az is benne van a telefonkönyvben.

Betűrejtvények

1. szatíra, 2. parázs, 3. harag, 4. osztály

Szótagolva

Csokonai

Lóugrásban

– Na de, főtörzs, van ez olyan mély?

Körszámtan

A keresett szám 22, mert hol kivonunk az előző számból 11-et, hol hozzáadunk 16-ot.

Se eleje, se vége

fecske, gólya

A 12. skandináv rejtvény helyes megfejtése

ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ, SZÍNES SZILÁNKOK.

Könyvjutalmat kap:

Pétervári Patrik, Ada

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

HIÁBA ÖRKÖDIK A VÉN DADA A BETEG NYUGALMÁN, ELJÖN A NAPJA, AMIKOR NINCS TOBBÉ ERŐ, AMI VISSZATARTHATNA QUINTIORT...
179.

FELSZABADÍTOTT A CSÁZÁR! PALOTÁT KAPTAM TŐLE RÓMÁBAN! ÉS LOVAGI RANGOT! MOST MÁR MINDENKI ELŐTT FOGHATOM A KEZED, KIS TIT!

AM A FIÚ KITORÓ BOLDOGSÁGA EGYSZERIBEN SEMMIVÉ FOSZLIK...
180.

ÉN... GRÁNÁTVIRÁG... NEKEM MOST MÁR MEG KELL MUTATNOM A LELKEMET. ÉN... MÁR ANTIOCHIA ÓTA... MENYASSZONYA VAGYOK... MAXENTIUSNAK. APÁM KIVÁNSÁGA EZ... AL-LAMÉRDEK.

PEDIG ÉN... ÉN SOHASEM SZERETTEM MÁST, GRÁNÁTVIRÁG, CSAK TÉGED! ÉS ESKÜSZÖM, HOGY SOHASEM FOGOK MÁST SZERETNI!
181.

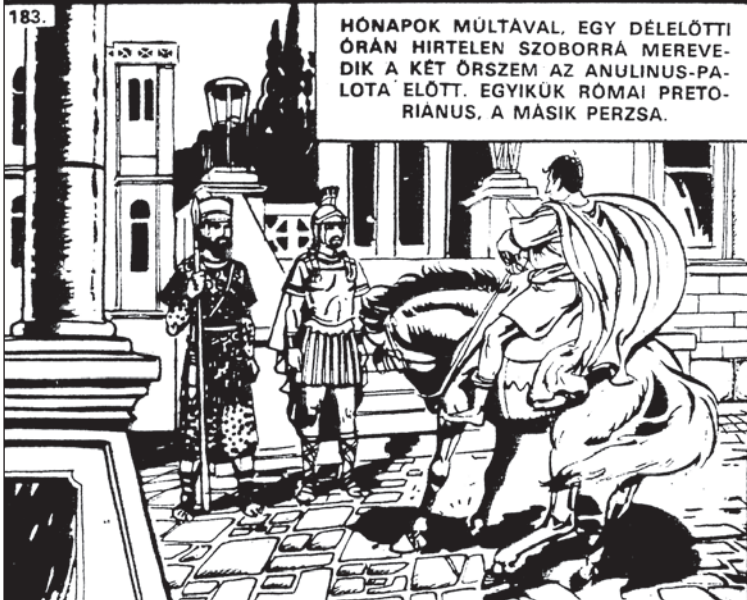
A FIÚ KITÁMOLYOG A SZOBÁBÓL. KINT A FEJE LEKOPPAN EGY PADRA. OTT MARAD MOZDULATLANUL, MINTHA KISZÁLLT VOLNA BELŐLE AZ ÉLET.
182.

MENYASSZONYA... MAXENTIUSNAK.

183.

HÓNAPOK MŰLTAVAL, EGY DÉLELŐTTI ÓRÁN HIRTELEN SZOBORRÁ MEREVEDIK A KÉT ŐRSZEM AZ ANULINUS-PALOTA ELŐTT. EGYIKÜK RÓMAI PRETORIANUS, A MÁSIK PERZSA.

MIUTÁN AZ ÉRKEZŐ LOVAG LEUGROTT A NYEREGBŐL, ÉS ELTŰNT A KAPU MÖGÖTT...
184.

EZ IS SZÉP ÚJ FÉRJ! AZ ŐSZÖN VOLT AZ ESKÜVŐJE, DE TÖBBET VAN A MI URNÖKNÉL, MINT A FELESÉGÉNÉL!

NAGYON ÖSSZESZOKTAK A HOSSZU UTON, PERZSIÁTÓL RÓMAIG. A HERCEG VOLT A KISÉRŐJE.

(FOLYTATJUK)

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Nem vagy született hazárdjátékos, most mégis képes vagy túlhajszolni a szerencsédet, szinte keresed a kockázatokat. Sok szempontból szerencsés időszak vár rád, de nem árt, ha kerülöd a felesleges túlzásokat. Vigyázz, ne-hogy rászedjenek olyasmire, amit nem akarsz, vagy másfajta veszteség érjen.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Egyszer fent, máskor lent. Mindennel így van ez az életben, legyen szó szerelemtől vagy bármi más egyébről. Csak igazán keveseknek adatik meg, hogy életük egyenletes ritmusban teljen. A felszín alatt a tenger is nyugodt, de az életben sajnos fordítva van. Most égsz a tettvágytól olyannyira, hogy ez már a harcias-ság határát súrolja. Nem ajánlatos semmivel sem kapkodnod, helyesen tennéd, ha inkább a nyugalmat keresnéd.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Jól teszed, ha megfogadod mások tanácsai-t. Barátaid ezernyi remek ötlettel állnak elő, ennek ellenére minden egyes dolgot kétked-ve fogadsz. Az Ikrek jegyűekről általánosság-ban elmondható, hogy érzékenyek, mostanság azonban nem árt, ha gyakran eszedbe jut, hogy esetleg másnak is igaza lehet. Ha már egyszer annyira és annyian akarnak segíteni, akkor legalább engedd őket érvényesülni.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Sok türelemre és odafigyelésre lesz szük-séged ebben az időszakban. Egy kisebb megingás vagy estleges félreértés valóságos lavinát indít el. Elsősorban az a legfontosabb, legmegszívlelendőbb, miszerint addig nyúj-tózkodj, ameddig az a bizonyos takaród ér. De ha nem túlozod el a dolgot, akkor szinte mindenre jut a zsebpénzedből, ami valóban fontos.

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Mostanában fogd vissza kissé a gyeplőt, mert könnyen elszaladhat veled a ló. Hiszen magabiztosságod önhittséggé válhat. Jó do-log az, hogy nem ismeresz lehetetlent, de az már kevésbé, hogy egyszerűen nem vagy ké-pes észrevenni, hogy úgy mozogsz az embe-rek között, mint elefánt a porcelánboltban.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

Ügyes szervezéssel minden feladatot el tudsz végezni. Ha elég talpraesett vagy, akkor az is megoldható, hogy hétvégeken kipihe-ned a fáradalmakat. A szép időt figyelembe véve jól teszed, ha egy kicsit visszahúzódsz, pihensz vagy szórakozol, ahelyett, hogy fe-lesleges szélmalomharcokba bonyolódnál. Természetesen nem a tétlenség a cél, hanem az aktív pihenés.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Mintha mindenki elhatározta volna, hogy ezentúl neked parancsol. Egyszeriben senki sem tűr ellentmondást, igényt tart minden idődre. Nem győznek ellátni sürgős, halaszthatatlan fel-adatakkal. Könnyen hatalmába keríthet az indo-kolatlan pesszimizmus. Ennek egyetlen ellensze-re a jól megválasztott, kellemes társaság.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Tavasszal mindig történik veled valami. Az események nem mindig a legkellemesebbek, egyik meglepetést követi a másik. Néhány nyugtalan nap következik. Természetesen min-den csak annyira emberpróbáló, amennyire te annak érzed. Ha nem bosszankodsz feleslege-sen, ha mindent elintézel egy vállrándítással, akkor még rokonaid és barátaid, szomszédaid sem hozhatnak ki a sodrodból.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Annyi pozitív energia sugárik rád, hogy ta-lán még az időjárás is meg tudod változtatni. Sokkal érdekesebb élményekben lehet részed, mint gondolnád. A hét végén osztálytársaidal lehetnek vitáid. Derűs szemléleted, jó humorér-zéked ezeken a nehéz pillanatokon is könnyen átségit.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Izgalmas és bonyolult feladatokat kell meg-oldanod. Ezeket a kihívásokat szeretted a leg-jobban. Ilyenkor nyújtod képességeidnek és tudásodnak a legjavát. Már csak azért is, hogy bebizonyítsd, hogy nincs lehetetlenség, csak tehetetlenség van. Természetesen a bizonyítás sikerül is. Az elismerés nem marad el, de ennél is jobban esik, hogy saját magadnak bebizo-nyíthattad ismét, hogy mennyit érsz.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

A tétlenséget nagyon nehezen tudod elvi-selni. A feladatok nélkül töltött napok valóban nem igazán tetszenek neked. Ilyenkor túl sok időd marad az élet úgynevezett nagy kérdésein töprengeni. A végeredmény pedig legtöbbször nagyon kiábrándító. Különösen most, hogy úgy érzed, mindenki az ellenséged. Ha az ismerőse-idre, rokonaidra gondolsz, akkor rá kell jönnöd, hogy az ő gondjait figyelembevéve a sajátja-id nem is olyan súlyosak, mint első pillanatban gondoltad.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Mintha megéreznék, hogy elbizonytalanod-tál, elhalmoznak dicséretekkel, kényeztetnek, sokkal inkább kedvedben járnak, mint eddig bármikor. Természetesen nem kell mindent készpénznek vened, de nem tagadhatod, hogy szereted, ha dicsérnek. Szárnyakat ad a siker, még van időd átgondolni, hogy jelen esetben szerencsés ötlet-e a változtatás. Jó, ha az elhatározást azonnal tett is követi.

Kölcsönkenyér

A nagymama vízipisztolyt ajándékozik az unokájának. A lánya szemrehányást tesz neki:

– Anya, hogy vehettél neki ilyen ajándékot?! Már nem emlékszel, hogy annak idején milyen dühös voltál, amikor mi mindent összefröcsköltünk vele?

Mire a nagyi:

Nagyon is jól emlékszem!

Napszakkérdés

Két részeg erősen vitatkozik:

– De szépen süt a nap! – így az egyik.

– De szépen süt a hold! – ellenkezik a másik.

Arra jön egy szintén dülöngélő alak. Megkérlik, tegyen igazságot, a nap süt-e vagy a hold.

– Sajnos, nem vagyok itt ismerős...

A legjobb az egyenes út

Két skóciai vagány beszélget a kocsmában.

– Hiába, a legjobb, ha valaki becsületes! – mondja az egyik.

– Ugyan! Bolond vagy? – néz rá öb-benten többszörös tettetársra.

– Komolyan. A múlt héten loptam egy kutyát. Már tíz pennyért is eladtam volna, de nem kellett senkinek. Erre visszavittem a gazdájához, és kaptam tőle húsz fontot.

Tanácsalanság

Részeg ember áll hajnalban bizonytalanul a körúton. Odamegy hozzá a rendőr és megkérdezi:

– Van valami probléma?

– Segítsen már, biztos úr! Meg tudná mondani, hol vagyok?

– Persze. A Pipacs utca és a Búza utca sarkán.

– Állj, állj, állj! – emeli fel a részeg az ujját. – De melyik országban?

Vigasztalás

– Úgy érzem, Ödön már nem szeret engem – panaszkolja sírva a fiatalasszony az anyjának.

– Miből gondolod?

– Azelőtt mindig az én tányéromra tette a nagyobb adagot, mostanában viszont a sajátjára.

– Nyugodj meg, lányom, csupán azt jelenti, hogy megtanultál főzni!

Rendőrök

Két rendőr járőrözik. Egyszer csak egyikük hirtelen lehajol, és felvesz egy papírpénzt a földről.

– Mit találtál? – kérdezi a társa.

– Egy ötvenest – mondja a szerencsés, és átadja társának. Az megnézi, azután összegyűri és eldobja.

– Hát ezt miért csináltad?

– Mert hamis. Ki látott már olyan ötvenest, amelyiken három nulla van?

Teszt

Új kutyáját sétáltatja Peti, amikor találkozik Sanyikával.

– Jaj, de aranyos kutyád van! – lelken-dezik Sanyika.

– Simogasd meg! – biztatja Peti.

– Nem harap?

– Ezt szeretném én is megtudni.

Egérfogó

– Hová rohan, szomszéd?

– Megyek a vasúletbe egérfogót venni.

– De hiszen tegnap már vett egyet!

– Igen, de azt nem tudom használni, mert egy egér van benne.

Beázás

– Te, Lajos, beázik a kocsid teteje!

– Tudom.

– Mindig így van?

– Nem, csak ha esik az eső.

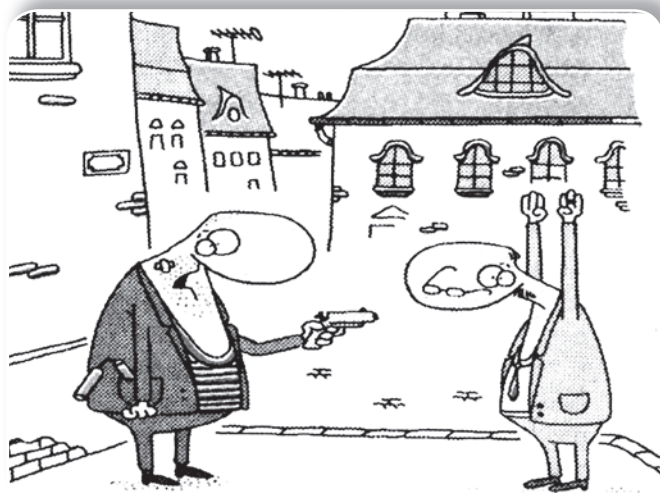
Múlnak az évek

A kislány a családi fotóalbumot nézegeti. Nézi a szülei régi képeit, majd egyszer csak így szól az anyjának:

– Anyu, ki ez az izmos, hosszú hajú bácsi melletted?

– Ez a papa! – feleli mosolyogva az anyja.

– Igen?! – kérdi meglepődve a srác. – És akkor ki az a pocakos, kopasz bácsi, aki velünk lakik?

– Elnézést, kedves uram, hogy fényes nappal rabolom ki, de éjszaka ki sem merem tenni a lábamat az utcára!

A távirányítók legújabb generációja

Fajsúlyos irodalom

Pacsmag bemegy a belvárosi könyvkereskedésbe, és valami modern könyvet kér.

- Valami könnyű regényre gondol?
- néz a rá az előadó.
- Felőlem lehet nehéz is – így Pacsmag.
- Kocsival vagyok.

Lassie hazatér

Skóciában járván az amerikai turista megszemléli egy nyáját. Odamegy a juhászhoz, és azt mondja neki:

- Tetszik a kutyája. Megvenném száz fontért. Szeretném hazavinni Amerikába.
- Sajnos nem adhatok el, uram, mert ez a kutya nagyon a szívemhez nőtt.
- Arra téved egy angol turista is, aki ötven fontért megkapja a kutyát.
- Szégyellheti magát! – ordít felháborodva az amerikai a juhászra. – Neki ötvenért is eladta?
- Igen, uram, mert Anglia itt van a közelben, onnan hamar visszazökik a kutyám. De az óceánt hogyan úszná át?

Ébresztő

Egy idősebb üzletember bejelentkezik a hotelbe. A recepciós ajánlja neki a reggeli telefonos ébresztést.

- Köszönöm, nincs rá szükségem – feleli a férfi. – Minden reggel felébredek magamtól már öt órakor.
- Nos, uram – mondja a recepciós –, akkor nem lenne szíves ön letelefonálni nekem fél hatkor?

Memória

-Több ezer telefonszámot tudok fejből, csak azt nem tudom, hogy melyik kié.

Kezdő háziasszony

A fiatalasszony tanácstalanul toporog a hentespult előtt. Az eladó segítőkészen kérdezi:

- Mit adhatok, asszonyom? Sertéshúst, borjút vagy baromfit?
- Tulajdonképpen mindegy, csak valami legyen, ami nem ég oda.

Meghívás

- Barátom, ne is tiltakozzál, nálunk fogsz ebédelni!
- Köszönöm, de nem éri ez váratlanul a feleségedet?
- Hogy érné váratlanul? Hiszen reggel egy órát veszekedtünk, hogy meghívjalak-e vagy sem.

Család

Apa a fiához:

- Most hallottam, hogy almát loptál a piacon. Súlyos bünt követtél el! Mintha nem tudnád, hogy egy tisztességes, becsületes család tagja vagy.
- Erről eddig sosem beszéltél, apa.

Egyformaság

- Képzeld, ma reggel felfedeztem, hogy az egyik fülem pont olyan, mint a másik.
- Tényleg? És melyik?

Nem csoda

A diák másodszor is megbukik az érettségien. Utána a folyosón dühöng a haveroknak.

- Nagyon kitoltak velem! Ugyanaz a terem, ugyanazok a tanárok, s ugyanazok a kérdések. Csoda, ha megint elmeszeltek?

Illemtan

Felháborodott utas a buszon:

- Ez a mai fiatalság! Nem tanultak illemt, udvariatlanok.
- Az egyik utas megjegyzi:
- De hát éppen az előbb adta át magának az ülőhelyét egy kisfiú!
- Igen, de a feleségemnek még mindig állnia kell!

Abszolút

- Ki az abszolút vékony?
- Akinek rohagálnia kell a zuhany alatt, hogy vizes legyen.

Csupa sár

- Petike, megint sáros a nadrágod!
- Ne haragudj, mama, olyan gyorsan estem el, hogy nem volt időm levetni.

Verseny

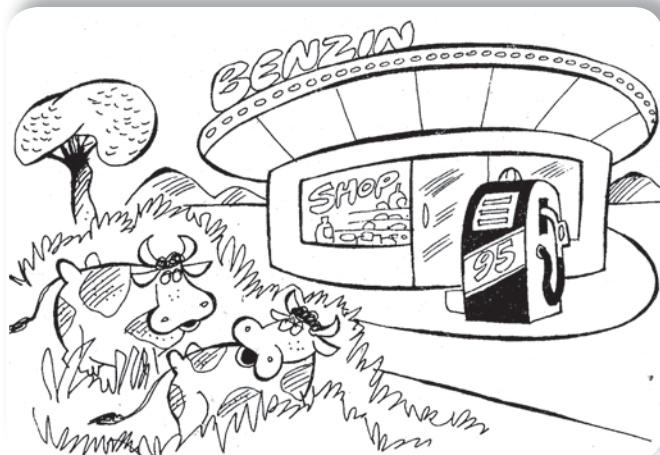
A tornatanár futóversenyt rendez az iskolában. Danika megkérdezi tőle:

- Tanár úr, igaz, hogy csak az első három kap díjat?
- Igen, Danika.
- Akkor a többi miért fut?

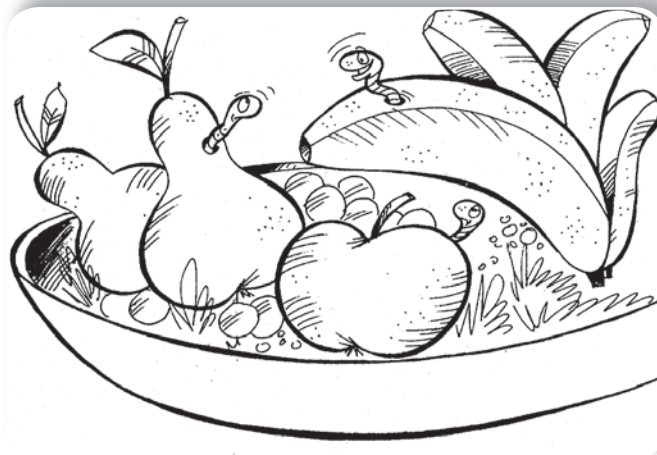
Állatbarát

Piri dühöng:

- A fiúk egytől egyig disznók!
- Akkor miért foglalkozol annyit velük, ha ez a véleményed róluk? – kérdezi a barátja.
- Mire Piri:
- Tudod, hogy mennyire állatbarát vagyok!

- Látod, ez a benzinkutasok fejjége

- Tudod, ez az első trópusi vakációm...

Ada

A Cseh Károly iskolában húsvéti vásár volt az ünnep előtt. A tanulók legalább öt eladható ajándéktárgyat vittek a vásárra.

Az 5. d osztályos fiúk együtt mentek húsvéthétfőn locsolkodni, mehozza szódavízzel.

Ha a Tisza mesélni tudna címmel írtak fogalmazásokat az 5. d és 5. e osztály tanulói. A munkákat március 28-án kellett átadni. – **Karácsonyi Áron**

Óbecse

A Samu Mihály iskola nyolcadikosai előadást hallgattak a gyermekorvosi rendelőben az egészséges életmódról.

A szabadkai Kosztolányi Dezső Gimnázium képviselői március 6-án bemutatót tartottak a nyolcadikos és a hetedikos tanulóknak.

Március 8-án volt a községi magyar nyelvi és nyelvhelyességi verseny. Az ötödikes Kerepes Orsolya első helyezett lett. Második helyen végzett a szintén ötödikes Csanak Valentina, a hatodikos Szerda Zsófi, a hetedikos Balzam Henrietta és a nyolcadikos Dudás Norbert. Harmadik helyen végzett György József nyolcadikos tanuló.

A szerb nyelvi versenyen a hatodikos Ristic Jelena harmadik helyezést ért el.

Március 12-én volt a tavaszi szavalóverseny, amelyet a Népkönyvtár szervezett. Marić Aleksandar és Blazić Branislav második, Prkosovački Aleksandar harmadik lett, Menda Orsolya pedig különdíjban részesült. – **Balzam Henrietta**

MIZUJS?

A szabadkai Jovan Mikić iskola hetedikesei orvosi vizsgálatra várva a Jó Pajtással enyhítették az izgalmat. Ezt kapta lencsevégre magyartanárnőjük, H. Rice Valéria. A képen Nati, Csilla, Anita és Nóra a 7. c-ből

A muzslyai Sziveri János Művészeti Színpad Óbecsén

A muzslyai diákok valamikor is szorgalmasan küldték írásait a Jó Pajtásnak, az Újvidéki Gyermekrádióknak, a Hét Nap Jó pajtás és a Magyar Szó Napsugár rovatának. Ma már az akkori tanulók felnőtt emberek. Kedvelik az irodalmat, ezért megalakították a Sziveri János Művészeti Színpadot, mely most ünnepli főnállásának 15. évfordulóját. Biztosan még nem hallottatok rólu, ezért bemutatom őket: N. Cirok Frenc, Vidrács Krisztina, Kovács Jolánka és Cirok Attila. Ők voltak a vendégek a Népkönyvtárban. Hogy miért éppen Sziveri János költőről nevezték el? Mert a fiatalon elhunyt költő műveinek összegyűjtése a céljuk, meg a fiatal tehetségek föl kutatása, műveiknek megjelentetése.

A rendezvényen szó volt az irodalmi, színművészeti, képzőművészeti szakosztályról, pályázataikról, a kortárs magyar írók műveinek kiadásáról. Bemutatták a kiadványaikat, Terék Anna Mosolyszakadás, N. Cirok Ferenc Körhinta, avagy elmeszelt történetek című köteteket, valamint a Szélnek feszül a táj című antológiát, mely hat vajdasági fiatal magyar

Dupák Orsolya könyvtáros köszönti a vendégeket

költő verseit tartalmazza. Aki szeretik a szép és szerelmes verseket, azok megvásárolhatják a könyveket 200 és 300 dináros áron.

Azt is megtudtuk, hogy a muzslyai iskolások is bekapcsolódnak a Színpad munkájába, a Körtemuzika gyermekműsorban rendszeresen fellépnek. Ezenkívül részt vesznek a muzslyai Zepplin Rádió műsorainak szerkesztésében és vezetésében is.

K. E.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

TipNet INTERNET

Internet szolgáltatók
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024)555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tipnet.co.yu www.tipnet.co.yu

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belöldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
- A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■